

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Tartalom

Bevezetés	4
1. Nevelési program	5
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	5
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	16
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	18
1.3.1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai.....	19
1.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	24
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	25
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki feladatok.....	28
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	29
1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	29
1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett és az SNI tanulók felzárkózását segítő program.....	30
1.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése.....	31
1.6.4 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása.....	32
1.6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....	33
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje.....	33
1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	34
1.8.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák.....	34
1.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák.....	34
1.8.3 Kapcsolattartás az iskola partnereivel.....	34
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....	37
1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	38
1.11 A felvételi eljárás különös szabályai.....	39
2. Helyi tanterv	40
2.1 A választott kerettanterv megnevezése, valamint a kerettanterv feletti óraszám.....	40
2.2 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	43
2.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása..	44
2.4 Etika / Hit- és erkölcstan.....	45

2.5 Mindennapos testnevelés.....	46
2.6 Projektoktatás - Témahetek	46
2.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	47
2.8 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái...	47
2.9 A magasabb évfolyamba lépés feltételei.....	52
2.10 Az otthoni, a napközis, a tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása.....	52
2.11 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerésére szolgáló tananyag+	53
2.12 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	53
2.13 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	54
2.14 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	55
2.15 Könyvtár-pedagógiai program	58
Záró rendelkezések.....	63

„Az emberiség csak akkor lesz képes problémáit megoldani,
ha a figyelmet a gyermek felfedezésére és a benne rejlő
képességek kibontakoztatására összpontosítja.”

(Maria Montessori)

BEVEZETÉS

Sok vád éri manapság az oktatási intézményeket, hogy a jövőre való felkészítés nevében elveszik a gyermekkor könnyed, boldog éveit. Ez a dilemma bennünket pedagógusként és szülőként is régóta foglalkoztat. Gyermkeinket tanulni küldjük az iskolába, de a nem megfelelő választás következtében éppen ott érhetik őket azok a hatások, amelyek tanulási, beilleszkedési gondokat okozhatnak nekik. Intézményünk egy olyan nyolc évfolyamos általános iskola, amely programjával a tehetségek gondozása mellett támogatja a problémákkal küzdő gyermekeket is, és állandóan keresi az olyan alternatív oktatási módszereket, lehetőségeket, amelyek alkalmazása segítséget nyújthat mind a gyermeknek, mind a szülőnek és a pedagógusnak a nehézségek hatékonyabb leküzdésében. Ezért közösen kell gondolkodnunk, terveznünk és előrelépniünk.

A bennünket körülvevő környezetet az esélyegyenlőtlenségek és a lehetőségek tárháza egyaránt jellemzik. Az érvényesülésért folytatott küzdelem azonban nem rombolhatja le a meglévő hagyományokat, az iskola által kialakított normákat, hanem azokat felhasználva kell újragondolni a további fejlődést.

A Nemzeti alaptantervre építve, a világnézeti semlegesség biztosításával és a helyi sajátosságok hangsúlyozott figyelembevételével kívánjuk megvalósítani a nevelés-oktatás tartalmi kereteit. Előtérbe helyezzük diákjaink **egyéni képességein alapuló tevékenységformák** használatát, az **egészséges életmódra nevelést és a környezetünk védelmét**.

Pedagógiai alaptételünk, hogy diákjainkat hozzásegítsük kompetenciáik fejlesztéséhez, személyiségük teljes kibontakozásához, valamint olyan önképzés útján továbbfejleszhető tudáshoz, amely alkalmassá teszi őket tanulmányaik sikeres folytatására és arra, hogy az élet bármely területén megállják a helyüket.

Minden gyermeket az életkorának és adottságainak megfelelően kell értékelnünk szem előtt tartva állandó fejlődését, változását. Fő törekvésünk, hogy biztos alapot nyújtsunk az alapvető készségek elsajátításához nagy hangsúlyt fektetve az esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai eljárásokra, a felzárkóztatásra, az integrált oktatásra (inkluzív iskola) és a tehetséggondozásra. Fontos, hogy diákjainknak humánus, barátságos légkört biztosítsunk.

Pedagógiai módszerünk a szeretet, a türelem, a törődés, a figyelem kell, hogy legyen, mert meggyőződésünk, hogy a személyközpontú nevelés hatékony és eredményes az életre való felkészítésben. Egy innovatív, kreatív közösség nem riad vissza a többletmunkával járó új utaktól sem, s ennek érdekében képes minden lehetőséget feltárni és kiaknázni.

Intézményünk szociális háttéréből fakad az az elvárás, hogy családi légkörben, a lehető legnagyobb időkeretben foglalkoztassuk a gyerekeket.

1. Nevelési program

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Nevelési programunk alapelve: *lehetőséget, eszközt és színteret biztosítani tanítványaink számára az értékek és képességek kialakításához, majd az önfejlesztés útjára bocsájtani őket abban a tudatban, hogy – függetlenül az esetleges hiányosságaitól, hátrányaiktól - képesek lesznek az élet hozta akadályok leküzdésére, a testi, lelki, szellemi harmónia megteremtésére. Hisszük, hogy tanítványaink művelt, kulturált emberként, szakmáját szerető szakemberként, családjukat szerető szülőként állják majd meg helyüket társadalmunkban. Fontos a szülővel való folyamatos kapcsolattartás, valamint aktív részvétel a lakóhelyünk életében.*

Konkrét értékek, normák:

- * igazság tisztelete, becsületesség, megbízhatóság, tisztaság, erkölcs
- * önismeret, a személyiség erősségeinek és gyengeségeinek ismerete, önálló véleményformálás képessége
- * önfegyelem, állhatatosság
- * szeretet, bizalom, tolerancia, empátia
- * tudás, igazságosság, rend, szabadság, szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei
- * az EMBER tisztelete, megértése, segítése
- * a közösségi aktivitás megbecsülése, megélése, védelme
- * kapcsolat és kommunikációs készség, verbalitás
- * digitális eszközök korszerű használata
- * harmónia önmagunkkal és környezetünkkel
- * kreativitás, vállalkozás, önkifejezés, önálló munkára való képesség, innovativitás
- * hagyományőrzés, hazaszeretet, európaiság tudat, demokrácia
- * egészséges életmód, a test, a szellem és a lélek harmóniájának megteremtése
- * a fenntartható fejlődésre nevelés
- * egyéni bánásmód, a máság elfogadása
- * az esztétikum, a természet- és környezetvédelem
- * a család.

Ars poeticánk, hogy egy modern iskolának megfelelő rugalmassággal, nyitottsággal kell rendelkeznie, hogy folyamatosan változó társadalmunkban, a felmerülő igényeket hatékonyan, a **partnerek igényeinek megfelelően** tudjuk kielégíteni. E szemlélet a tanítás - tanulás folyamatában elsődlegesen a tantervi átjárhatóság biztosításával a tanulók személyiségét és képességeit alapul vevő, **differenciált, egyénre szabott oktatás** során valósul meg intézményünkben. A **közoktatás innovációját** a már bevált elemek megtartásával és új **konstruktív elemekkel** való ötvözésével tartjuk megvalósíthatónak.

Iskolánkban 2001 őszétől egy olyan módszert vezettünk be, amely a gyerekek kíváncsiságára és érdeklődésére építve hatékonyan támogatja az egyéni képességek kibontakozását. Montessori szellemiségű osztályainkban diákjaink humánus pedagógiai környezetben, életkoruknak megfelelő gondoskodást és törődést kapva szerezhetik meg ismereteiket, fejleszthetik készségeiket.

A tanulók különböző problémáihoz – és a problémák szülte igényekhez – való alkalmazkodásunk során mindig keressük azokat a módszereket, munkaformákat, amelyekkel megkönnyíthetjük, élvezetesebbé tehetjük diákjaink számára a tanulást, és folyamatosan próbáljuk feltérképezni, megmutatni azokat a lehetőségeket, amelyek az életre tanítják őket.

Tantermeink világosak, barátságos gyermekszobához hasonlítanak. A diákokhoz méretezett, könnyen mozgatható bútorokkal esztétikusan berendezett termekben a pedagógusok által készített figyelemfelkeltő didaktikai eszközök segítik a diákok munkáját.

Az alsó tagozatban a tanítás a terhelés optimális eloszlása érdekében hosszabb időszakokban, délutánra is átnyúlva, több pedagógus részvételével tantárgyblokkokban történik. Különösen alsó tagozatban tartjuk fontosnak a készség- és képességfejlesztést, melyek gyakorlására sajátos, fejlesztő tevékenységeket alkalmazunk. A képességek tökéletesítése mellett elsődleges szempont a tanulás örömeinek felfedezése és sikerélmények biztosítása.

Nagy hangsúlyt fektetünk a tanórákon megszerzett ismeretek mindennapi életben való alkalmazására, a kompetencia alapú oktatásra.

Az itt folyó munka iránt külső szakmai érdeklődés is tapasztalható, s ennek eredményeképpen pl. sokrétű kapcsolatunk alakult ki az ELTE-vel. Oktató bázisként működünk számukra, a főiskolások, egyetemisták rendszeresen látogatják a nyíltórákat (hetente két nap minden érdeklődő számára), teljesítik gyakorlatukat, végzik záró tanításukat. Törekszünk arra, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük, és szakmai munkánkat minél szélesebb körben megismerjék.

Fontos feladatunk a tanórán kívüli változatos szabadidős tevékenységek biztosítása is.

A szülői és tanulói igényeknek eleget téve több tanulószoba működik a felső tagozaton, hiszen tanulóink egy részének a tanórán kívüli felkészüléshez tanári segítségre van szüksége, melyet a tanulószobát vezető szaktanárok biztosítanak számukra.

Bátran mondhatjuk, hogy megvalósult az ép és sérült tanulók együttműködésére épülő tanulásszervezési eljárások beépülése a mindennapi pedagógiai gyakorlatba. A tanulási folyamatok egyéniesítése hozzájárult a sajátos nevelési igényű tanulóink sikeres integrációjához.

A 2006-ban elnyert HEFOP 2.1.6. pályázat keretében komplex szolgáltatások helyben történő megjelenésével elősegítettük az inkluzív környezet kialakítását. A szülők iskolánk életébe való minél hatékonyabb bevonása érdekében törekszünk sok közös programot szervezni velük azzal a céllal, hogy a szülői értekezleteken, fogadóórákon kívül legyen más szintér is számukra, ahol segítséget kaphatnak a pedagógusoktól, szakemberektől (gyógypedagógusoktól, pszichológustól stb.) és válaszokat a problémáikra.

Aktív tanulás – tanulói kompetenciafejlesztés

Olyan integrált oktatást és tehetséggondozást is támogató fejlesztő eszközöket készítünk, amelyek nagyban segítik a tanulói kompetenciafejlesztést. Ezek gyakorlati alkalmazásának bemutatása, eredményeinek terjesztése is feladatunk.

Fő célunk, hogy alakuljon ki egy bizalomteljes együttműködés. Kapjon a szülő elegendő támogatást, biztatást a „sikeres szülőszerep”-re való képességhez.

A közös programok - családi projektnap - szervezésével a szülői házat közvetlenül bevonjuk az iskolai életbe:

- ♣ Kommunikációs eszköz, amely az emberekkel történő kapcsolatteremtés eszközeként magában hordozza a feloldódás lehetőségét.
- ♣ Feladatunknak tekintjük, hogy napjaink embertelen világában is az EMBER kerüljön rendezvényeink középpontjába.
- ♣ Segítjük a családi nevelést.
- ♣ Igyekszünk megelőzni a problémákat, sérüléseket, védeni a lelki egészséget.
- ♣ Segítjük a korai társadalmi integrációt és elfogadást.
- ♣ Tartalmas kulturális, szabadidős programot adunk a gyermekek, családok számára.

A kompetenciafejlesztés célja a pedagógiai kultúra átalakítása, különös tekintettel:

- a tanár személyiségére
- a személyközpontú pedagógiai gyakorlat megszilárdítására;
- a gyermekek életkorának megfelelő, támogató, facilitáló pedagógusszerep kialakítására.

Továbbá különös tekintettel:

- a tanár, szülő, gyerek kapcsolatra, illetve
- az iskola-szülő viszonyra.

A fejlesztés célja a tanítási módszerek tekintetében a kompetenciaalapú nevelési-oktatási módszertan elterjesztése. Tekintettel az egyéni fejlesztésre, a kooperatív technikák alkalmazása a munkában, a tananyag-feldolgozásban. A fejlesztés kiterjed a tanulásra, gyakorlásra használt feladatok, eszközök, módszerek megújítására, a tárgyi feltételek megteremtésére is.

Fő jellemzők:

- az egyénre szabott tanulási lehetőségek folyamatos feltérképezése,
- a tanulói együttműködésen alapuló tanulás - differenciált tanulásszervezési eljárások,
- multidiszciplináris órák, foglalkozások szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
- teamtanítás alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, vagyis egy-egy órát több pedagógus egyidejűleg tart,
- a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása.

A kompetenciafejlesztés területei: tanulási; kommunikációs (anyanyelvi és idegen nyelvi); digitális; matematikai, gondolkodási; személyes és társas kapcsolati; kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság; munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

A nevelő-oktató munka céljai, feladatai korcsoportonként

1-4. évfolyamon nevelő - oktató munkánk feladata:

- ♣ Őrizze meg a gyermekekben természetesen meglévő vágyat a megismerés és a tanulás.
- ♣ Teremtse meg megfelelő légkört a fejlődéshez, a képességek és a pozitív személyiségjegyek kibontakoztatásához.
- ♣ Biztosítsa a tanulók pozitív attitűdjének kialakulását a tanuláshoz és az iskolához
- ♣ Fejlessze a tanulók hangos beszéddel történő kommunikálást, szókincsbővítést, az értő olvasás mielőbbi kialakulását.
- ♣ Egyéni igények szerint munkálkodjon a szájról olvasás, a hallásnevelés, az írásos kommunikáció megerősítésén. (gyenge szájról olvasásnál, fokozottabban az írásos forma felé haladjon)
- ♣ Ismertesse meg a tanulókkal a környezet, a társas kapcsolatok, a természet megismerésével kapcsolatos szókincset, fogalmakat.
- ♣ Építse be azokat a fogalmi rendszereket, amelyek lehetővé teszik a társadalmi értéknek, a közösségi szabályok megértését, elfogadását.
- ♣ Biztosítsa a testi, lelki, szellemi egészség kialakítását, megőrzését.
- ♣ Alakítsa ki, fejlessze az alapvető készségeket, képességeket.
- ♣ Tanítási tartalmai elsősorban az egyszerűbb elemi ismeretekre koncentrálódjon, s ezek széleskörű és mély elsajátítás, alkalmazása a cél.
- ♣ Másodsorban a személyes képességek, s személyiségjegyek figyelembe vételével további kompetenciák fejlesztése, a tehetségek gondozása. **Törekedni kell arra, hogy egyetlen tehetség se kallódjon el!**
- ♣ Nagy hangsúlyt fektetünk a **felzárkóztatásra**, a **tehetséggondozásra**, a **sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatására** valamint olyan pedagógiai eljárásokra, amelyek biztosítják a hátrányos helyzetű diákok esélyegyenlőségét.

5-8. évfolyam feladatai

- * **Az előbbiektől megtartása mellett**, fontos a társas érintkezéssel, együttéléssel kapcsolatos fogalmak kialakítása, pontos értelmezése, pl. becsületesség, udvariasság.
- * Biztosítani kell a közösségi lét fogalmának gyakorlati megismerését, mint pl.: az egyén, a közérdek, a többség, a kisebbség fogalmát, ennek fontosságát a közösségben.
- * Segítse a pedagógus a megértést, a demokratikus normarendszer elfogadására, a természeti és társadalmi értékek megbecsülésére, a helyes viselkedési normák kialakulására.
- * Fontos a pontosság, fegyelem és az önfegyelem gyakorlása. A tanulónak érezniük kell a felelősséget a saját életük, a környezetük és a Föld globális problémái iránt.

- * A szabadságra nevelés. Az irodalom tanításával, a nyelvek oktatásával, a zenei neveléssel, a matematika, fizika, történelem oktatásával, a sporttal, technikával és informatikával a gyermek személyes szabadságát kell szolgálni.
- * Meg kell ismertetni tanulóinkkal más népek kultúráját, szokásait, tudatosítani kell gyermekeinkben az Európához való tartozás tudatát.
- * Ismerjék meg más népek sérült embereinek életmódját, lehetőségeit, közösségek életét.
- * Törekedni kell az elvont fogalmak, gondolkodás, az önálló elemzés kialakítására!
- * Lehetőséget biztosítunk a munkavállalói alapkompenciák elsajátítására pl.: szövegértés, logikus gondolkodás, alpműveletek.
- * Az ismeretek, készségek, képességek gyakorlatorientált elsajátítása.
- * A tanulók eltérő képesség- és személyiségmátrixának ismeretében a fejlettségi szintjüknek megfelelő, differenciált személyre szabott oktatás biztosítása.

A nevelő-oktató munkánk módszerei, eszközei, eljárásai

“Minden gyermekben megvan a cselekvési vágy és a világmindenség megismerésének igénye, csak annak kibontakoztatását kell elősegíteni. A pedagógusnak új művészetet kell megtanulnia, azt, hogy a gyermek segítőtársa és vezetője legyen, és elvezesse őt az azokhoz az eszközökhöz, amelyekre akkori fejlődése fokán szüksége van.”

/Maria Montessori/

A Montessori oktatásról

Maria Montessori (1870-1952) olasz orvos és pedagógus a múlt század elejére egy egészen új típusú, gyermekközpontú iskolát teremtett, melynek a Casa dei Bambini nevet adta.

A Gyerekek Házában olyan nagy sikerrel alkalmazták Montessori *”élni segítés pedagógiáját”*, hogy az egész világon elismertté vált és elterjedt. Az Amerikai Egyesült Államokban, Hollandiában és Nagy Britanniában a Montessori pedagógia ma is az egyik legsikeresebb alternatív oktatási rendszer.

A Montessori pedagógia középpontjában a gyermek áll, aki elmélyedt, koncentrált, önmagát felépítő és figyelmes munkára képes. Ezen gyerekkép kialakításának feltétele **a személyre szóló fejlesztés**, ami a Montessori pedagógia egyik fő jellemzője. Célja: **oly módon segíteni a gyereket, hogy az önmagát önálló személyiséggé fejlessze.**

Ebből a szemléletből következnek **eszközeink, eljárásaink**:

- ✚ A gyermek is nevelje önmagát, hiszen ezt helyette más nem végezheti el. A nevelőnek kötelessége e fejlődés kedvező feltételeinek megteremtése, hogy a gyermek hozzá méretezett, barátságos, egészséges környezetben töltsen napjait.

- ✚ A családban és az iskolában is a gyermek aktivitása legyen a meghatározó, amely lehetőséget teremt arra, hogy a gyermek alkossa meg képzeletét, fejlessze érzékszerveit, építse fel önálló tapasztalati világát, ne a felnőtt, a pedagógus kényszerítse rá a sajátját.

Alsó tagozatos tanulóink a hallgatást és a csendes munkát természetes dolognak tartják, melynek fenntartásához nincs szükség külső, tanári követelménytámasztásra.

- ✚ Az egyéni munka ellensúlyozására szolgálnak a közösségi élet különböző tevékenységi formái (beszélgetőkörök, rendszeres tanulmányi kirándulások, rendezvények, sport).

- ✚ A nyelvi és metakommunikációs képességeket és a közösségi tudatot fejlesztik a beszélgető-körök irányított vagy szabad beszélgetései. A tanulók munkáinak, viselkedésének értékelése is ebben a formában történik.

- ✚ A vonalon járás és az improvizatív mozgás gyakorlatai során a gyerekek megtanulják uralni mozdulataikat, fejlődik egyensúlyérzékük, nagymotoros mozgáskoordinációjuk.
- ✚ A csendjátékok során átéli a csendet, és megtanulják azt értékelni. A csendre való összpontosítás által a belső figyelemkoncentráció állapotába jutnak, és megtanulják az önfegyelem kialakítását.
- ✚ A képességek tökéletesítése mellett elsődleges szempont a tanulás örömeinek felfedezése és sikerélmények biztosítása.
- ✚ Tanulóink számára természetes, hogy munkavégzés közben mindenki hibázhat. Tudják, hogy a hibát csak gyakorlás és újabb tapasztalás által lehet kijavítani. Az eszközökben rejlő önellenőrzés lehetőségével maguk fedezik fel hiányosságaikat, és javítják ki hibáikat. Már a tanulás kezdeti időszakában megtanulják, hogy a jó munka gondos előkészülettel, szervezéssel kezdődik, és önellenőrzéssel zárul.
- ✚ A pedagógus a háttérben figyeli a csoport munkáját, előkészíti a szükséges – sok esetben sajátkészítésű - eszközöket, bemutatja azok helyes használatát, és egyénre szabott segítséget nyújt a hozzáférőknek.
- ✚ A személyiség- és közösségfejlesztés kiemelt eszköze a „műhelymunka” amely egyrészt sajátos tanári- diák kapcsolatot eredményez (a célazonosságon alapuló közös munka toleranciát, egymásra figyelést, vitakészséget, a meggyőzés és meggyőztetés képességét, tanulási módszergazdagságot, kulturált magatartást, az elmélyült ismeretszerzést és a folyamatos önellenőrzés képességét fejleszti). A „műhelymunka” szinterei a tanítási órák, a tehetséggondozás, az erdei iskola, a szakkörök, az iskola rendezvényei pl.: projekt nap.
- ✚ Változatos munkaformák, és kutatási lehetőségek biztosítása a tanulók számára az érdeklődésük elmélyítése érdekében.
- ✚ A gyermeki fejlődés fontos előfeltétele a szeretet- és tiszteletteljes nevelői légkör.

„A gyermek fejlődésének szabadsága ... azt jelenti, hogy ... segítőt szeretettel emeljük köréje a megfelelő környezetet. Minél tökéletesebb a környezet, annál kevesebb beavatkozásra van szükség a felnőtt részéről.” (Montessori: Előadások az új nevelésről, Kisdiednevelés, 1932. 4-5.o.)

Minden gyermeki tevékenység megengedett, ami nem akadályozza a többi gyermek szabad cselekvését, de tilos minden agresszív, másokat zavaró viselkedés. Ezáltal a szabadság által megszerezheti a szükséges kezdeményező-készséget, önbizalmat, de cselekedeteiből, viselkedéséből nem hiányoznak a társadalom által elvárt normák sem: mások jogainak elismerése, értékelése, valamint az erkölcsi példamutatás, amely a szükséges önnevelés alapja.

- ✚ Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek intellektusában rend alakul ki a rendetlenségből. Az akarat segíti a cselekvés sikeres véghezvitelét és bevéését, majd irányítja a tevékenységet, hatni tud rá. A tudatnak ez a rendezettsége biztosítja a gyermek intellektusának és erkölcsének fejlődését.

A Montessori szemléletű oktatás iskolánkban történő bevezetéséhez szükséges szakmai segítséget és támogatást a Magyarországi Montessori Egyesület, a Gyermek Ház, valamint az Integrált Oktatásért Alapítvánnyal kialakított kapcsolat biztosítja. Iskolánk a változatos módszereinek megvalósításához jelentős eszközfejlesztést vitt véghez pályázatból származó forrásokat és szülői támogatást felhasználva.

A differenciálás színterei:

Öndifferenciálás, önellenőrzés, az egyéni kutatások, tanulmányok változatos, **szabadon választható eszköztárára** – ppt. készítés, kísérletezés, tanulói kiselőadás, modellezés, tablóképzés, diagram és ábraelemzés stb.

Kooperatív csoportmunka, a nívó csoportos bontás és az emelt óraszám (idegen nyelv), a szervezett korrepetálás, *a kéttanáros modell (a teljes funkcionális integráció), egyéni és kiscsoportos fejlesztés a rehabilitációs órákon*, a szakkörök, szabadidős programok, előadások, tanulmányi kirándulások, játékos foglalkozások.

A szabadságnak az irányító korlátjai: az intézmény jól kialakított belső rendje, valamint a nevelők által használt, illetve a módszerek alkalmazásához szükséges eszköztár. A szabadságnak ugyanis addig van értelme, ameddig a gyermek saját életkorának, fejlettségi szintjének megfelelő eszközökkel tevékenykedik: „...szabadságot adni munkaalkalom nélkül értelmetlen lenne...” (Mária Montessori)

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munkának tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogatnia kell az egyéni képességek kibontakozását.

Figyelnünk kell a tanulóknak,

- ♣ erősségeinek,
- ♣ gyengeségeinek
- ♣ érdeklődésének és
- ♣ pszichés jellemzőinek széleskörű, minél részletesebb ismeretére.

ELTE program – „Inklúziós index”

2006 áprilisától hosszú éveken keresztül működünk együtt az ELTE felkérésére egy angol program adaptálásában.

Az index az inkluzív (befogadó) iskolák fejlesztésének támogatását tűzi ki célul. Egy iskolafejlesztési program, amely a befogadás minőségének folyamatos javításával foglalkozik egy belső minőségbiztosítási folyamat megvalósításán keresztül.

Az iskolai befogadás indikátorai és az azokat részletező kérdéssorok nagy segítséget nyújtanak az iskola önértékeléséhez, a fejlesztés céljainak kitűzéséhez és megvalósításához. Az iskola pedagógusai, a befogadás sikeressége érdekében őket segítő speciális szakemberek (Zuglói Benedek Elek EGYMI, Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XIV. Kerületi Tagintézménye, Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat 3. számú Szakértői Bizottsági Tagintézménye), az iskola fenntartója, a szülők és a tanulók nézetei egyaránt felszínre kerültek.

Az angol eredeti verzió 2000-ben készült el, majd a tapasztalatok alapján 2002-ben egy átdolgozott kiadás született meg. Az iskolai befogadás indexét az angol nyelvű országok azonnal elkezdték, de már több mint 13 nyelvre lefordították, és a helyi sajátosságoknak megfelelően adaptálták.

Az iskolafejlesztési program indikátorainak és kérdéssorainak magyar változata az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kara, Pedagógiai és Pszichológiai Kara kutatóinak bevonásával készült. A magyar változat szerkesztője és a program vezetője Dr. Nagyné dr. Schiffer Csilla, az ELTE PPK és az ELTE Bárczi Kar adjunktusa.

Megtisztelő, hogy Magyarországon a mi iskolánk próbálhatta ki, és adaptálhatta először ezt a programot.

Az adaptációt 2008-ban - az iskolánk szakmai munkáját is bemutató - DVD formájában („Akadály nélkül” Inkluzív nevelés – Az Inklúziós index iskolafejlesztési program a gyakorlatban) megjelentette az Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság (Sulinova), illetve kapcsos könyv formájában (Inklúziós index – Útmutató az inkluzív iskolák fejlesztéséhez) 2009-ben kiadta a Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesülete.

A befogadó iskola gondolatának alaptétele: a mindenki számára megfelelő iskola fejlesztése. Egy olyan iskoláé, amely felismeri, elismeri és az iskolán, sőt a többségi osztályon belül tudja kezelni is a tanulók közötti különbségeket. A befogadó iskola koncepciója nem csupán az iskolai teljesítmény dimenziójában gondolkodik, az egyéni és egyedi tanulói szükségletek figyelembevételét is legalább olyan fontosnak tartja, az egyes tanulók számára optimális tanulási utak megszervezésével és az iskolai szociális folyamatokban való teljes értékű részvétel támogatásával együtt.

Inklúzió a nevelésben:

Minden tanulót és pedagógust az iskolaközösség fontos tagjának tartunk.

A tanulóknak az iskolai szociális folyamatokban való részvételét növeljük, és kirekesztését csökkentjük.

A befogadó iskola szemléletet, programot úgy alakítjuk ki, hogy az megfeleljen az iskolánkba járó tanulók különböző szükségleteinek.

Minden tanuló - nem csupán a „sajátos nevelési igényű gyermekként” diagnosztizáltak - számára csökkentjük a tanulást és a szociális folyamatokban való részvételt akadályozó tényezőket.

A tapasztalatainkat rendszeresen összegezzük annak érdekében, hogy legyőzhessük az egyes gyermekek tanuláshoz való hozzáféréseinek és a szociális folyamatokban való részvételének akadályait, és hogy egyre szélesebb körben juttassuk előnyhöz a tanulókat.

A tanulók közötti különbségekben tanulási lehetőséget látunk és nem csupán legyőzendő problémát.

Iskolánkat a tanulók és az iskolaközösség minden tagjának érdekét egyaránt figyelembe véve fejlesztjük tovább.

Az iskola szerepét hangsúlyozzuk a közösségépítésben, az érték közvetítésben éppúgy, mint a teljesítményfokozásában.

Az iskola belső és külső kapcsolatainak tartósságára, folyamatos és kölcsönös ápolására törekszünk.

Elismerjük, hogy az iskolában történő befogadás a társadalomba való befogadás esélyét növeli.

Drogprevenációs programok

Kutyával asszisztált terápiás foglalkozások

A 2015/2016-os tanévben intézményünk havi egy vagy több alkalommal először biztosított lehetőséget kutyával támogatott terápiás órák megtartására. Több pedagógusunk is elvégezte a továbbképzést. A kutyák a Magyar Terápiás és Segítőkutyás Szövetség által előírt vizsgával rendelkeznek, amelyről igazolványt kapnak, ez feltétele az intézményekben történő foglalkozások megtartásának. A terápia anyagi vonzatát a szülők vállalták, de a 2016/2017-es tanév óta a fenntartó támogatásával az intézményi költségvetésből is biztosítani tudjuk az órák egy részét.

Számtalan tudományos tanulmány és felmérés bizonyítja a kutyaterápia pozitív hatásait.

A gyermekek úgy dolgoznak, hogy nem érzik feladathelyzetben magukat, több a sikerélményük, nem szoronganak, az állatok jelenlétének köszönhetően jól motiváltak lesznek, és magabiztosabbakká válnak.

A terápia folyamán sokkal magasabbá válik a gyermekek motivációs szintje, így kedvvel, örömmel vesznek részt a foglalkozásokon, szívesebben végeznek feladatokat, melyeket játéknak tekintenek.

A kutya, mint személyiségfejlesztő tényező hatással van a gyermekek szociális és érzelmi fejlődésére, elősegíti a társas kapcsolatok kialakítását, azok alakulását, javítja a gyermekek önértékelését. A kutya

motiváló erő a gyermekek számára, aki elősegíti a gyermeknek a feladatra való figyelmének összpontosítását, így a tanulásra jobban motivált gyermek nagyobb előrehaladást érhet el.

A mozgáskészség fejlesztésére a kutyás terápián a természetes mozgáskészséget használva fejleszhető a gyermek. A négylábú társ közelsége a szükséges támogatást nyújtja a hiányos képességek, adottságok kibontakozásához. Kiemeli a verbális kommunikációs képességet, érzelmi kommunikációt, a magabiztos fellépést, flexibilis gondolkodást, a problémamegoldó készséget, kreativitást, alkalmazkodási készséget, önállóságot a munkavégzésben, kezdeményező-készséget, együttműködési készséget, a konfliktusok racionális, konstruktív kezelését, a döntési képességet, stressztűrő képességet, szociális érzékenységet, felelős társadalmi magatartást az állatok, állattartás iránt.

A terápiás kutyák bevonásával növelhető azon gyermekek motivációja is, akik egyébként valamilyen figyelmi funkciót is érintő fejlődési zavar vagy trauma hatására nehezen vonhatók be a közös munkába.

A foglalkozások hozzájárulnak a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődéséhez, az órák élvezetes eltöltéséhez, új ismeretek megtanulásához, a szabadidős tevékenységek hasznos eltöltéséhez.

Sakkpalota és Lapot kérünk! MathterMinds program

Polgár Judit nemzetközi sakknagyemester a Sakkpalota képességfejlesztő oktatási program elindítója és irányítója.

A 2016/2017-es tanévtől felmenő rendszerben jelen van iskolánkban a sakk, mint tantárgy.

A szükséges továbbképzést és az eszközparkot a pedagógusok részben maguk, részben az iskolai alapítvány és a Közép-Pesti Tankerületi Központ finanszírozta.

A képességfejlesztő sakk előmozdítja a különböző tantárgyak elsajátítását, vagyis egészében a jövőre készít elő. A stratégiai táblajátékokban rejlő lehetőségek kihasználásával a gyerekeket az iskolás kor elején be lehet vezetni a tudatos ismeretelsajátítás világába.

A szükséges dialektikus, stratégiai és ok-okozati, szekvenciális gondolkodást fejlődésük korai szakaszában a gyerekek a sakktáblánál öntudatlanul tanulják meg. Nemcsak a matematikában, a logikában és a problémamegoldásban, hanem az olvasás és a szóbeli kifejezés terén is erősödnek, vagyis a sikeres sakkozás a készségek kedvező változását hozza magával.

A sakk a maga vizuális szimbólumrendszerével az egész tanulási folyamat kialakulására komoly kihatással van. A Sakkpalota program egy olyan komplex képességfejlesztő módszer, amellyel minden kisgyermeket érdemes megismertetni különösen az alsó tagozatos tanulmányai idején. (Forrás: <http://sakkpalota.hu/index.php/hu/sakkpalota-program>)

Auth Andrea pécsi pedagógus a meglévő, hagyományos kártya és társasjátékok – például a kő-papír-olló, a „huszonegyezés”, a Csapd le csacsi!, a dominó vagy a „memóriázás” – alapelveit használta fel, feladványokat rejtve el bennük, s ezekre fejlesztett ki új kártyacsomagokat és játékokat. Így jött létre a „Lapot kérünk! MathterMinds” innovatív logikai és matematikai kompetenciákat fejlesztő társasjátékokat tartalmazó doboz, amely 1-4. évfolyamig 85%-ban lefedi a kerettantervi követelményeket, és megkönnyíti, forradalmasítja a matematikatanulást. A gyermekek motiváltsága a matektanulásra könnyebb és hatékonyabb, sokkal több műveletet végeznek el így, mint klasszikus tanórai módszereket használva, Jóval több a sikerélmény és sokkal kevesebb a szorongás matektanulás során.

A 2017/2018-as tanévtől szabadon használhatják az eszközt pedagógusaink. A szükséges továbbképzést, valamint a játékdobozok beszerzését a Közép-Pesti Tankerületi Központ támogatta. (Forrás: <https://www.mathterminds.eu/hu/>)

Jobb Veled a Világ Boldogságóra program

A 2018/2019. tanévben sikeresen pályáztunk a „Boldog Iskola” címre.

A Jobb Veled a Világ Alapítvány által működtetett Boldogság Intézet nyílt pályázatot hirdetett magyarországi és határon túli nevelési-oktatási intézmények számára „Boldog Iskola” és „Örökös Boldog Iskola” cím elnyerésére. „A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára.”

A Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősítik önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de az iskolában is jobban teljesítenek.

Az Alapítvány új kezdeményezése volt, hogy a pedagógusok képzését és a könyvek, munkafüzetek elérését vállalkozók általi támogatással tudja biztosítani.

Iskolánk az első ilyen támogatott, akit a ROSAS KFT. segített abban, hogy 17 pedagógusunk elvégezhesse a képzést, és valamennyi osztályunk megkapta a korosztályának szóló munkafüzetet.

A Boldogságprogram és a Pedagógiai program

„A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem, hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.” (Boldogságprogram)

„**Pedagógiai alaptételünk**, hogy diákjainkat hozzásegítsük személyiségük teljes kibontakozásához, valamint olyan önképzés útján továbbfejleszhető tudáshoz, amely alkalmassá teszi őket tanulmányaik sikeres folytatására és arra, hogy az élet bármely területén megállják a helyüket.” (Heltai Pedagógiai Program)

A pedagógiai alaptételünk megvalósításához feltétlenül szükséges a pozitív életszemlélet elsajátítása gyermek - szülő - pedagógus részéről. Mivel a pozitív pszichológia kutatásai kimutatták, hogy a boldogság egy olyan képesség, amely megtanulható, és gyakorlással fejleszhető, szeretnénk, ha tanulóink és családjaik az iskola segítségével gyakorolhatnák.

Boldogságórák

Konkrét értékek, normák, amelyek kialakítását és fenntartását a Boldogságórák elősegítik (PP):

- igazság tisztelete, becsületesség, megbízhatóság, tisztaság, erkölcs
- önismeret, a személyiség erősségeinek és gyengeségeinek ismerete, önálló véleményformálás képessége
- önfegyelem, állhatatosság
- szeretet, bizalom, tolerancia, empátia
- tudás, igazságosság, rend, szabadság, szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei
- az EMBER tisztelete, megértése, segítése
- a közösségi aktivitás megbecsülése, megélése, védelme
- kapcsolat és kommunikációs készség, verbalitás
- digitális eszközök korszerű használata
- harmónia önmagunkkal és környezetünkkel
- kreativitás, vállalkozás, önkifejezés, önálló munkára való képesség, innovativitás
- hagyományőrzés, hazaszeretet, európaiság tudat, demokrácia
- egészséges életmód, a test, a szellem és a lélek harmóniájának megteremtése
- a fenntartható fejlődésre nevelés
- egyéni bánásmód, a másság elfogadása
- az esztétikum, a természet- és környezetvédelem
- a család.

A Boldogságórák programjának havi témái:

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Kapcsolatok ápolása

4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömök élvezete
8. Megbocsátás
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

Minden osztályunk havonta legalább egy boldogságórát tart a témában, melynek feldolgozási folyamatát és/vagy produktumait dokumentálja. A feldolgozások beépítése történhet a szakórákba, illetve a felső tagozaton az osztályfőnöki órákba, a tanmenetekben jelölve.

Az órák feldolgozásánál különböző tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk: kooperatív technikák, projekt módszer stb.

Felhasználjuk a Jobb Veled a Világ honlapjának leckemagyarázatait, segédanyagait. A dokumentációt havonta feltöltjük a honlapra.

(Forrás: <http://boldogiskola.hu/>)

Olvasóvá nevelés

A közoktatás egyik kulcsfontosságú feladata a társadalmi élet majdani szereplőinek, a ma fiataljainak értő olvasóvá nevelése.

A nevelés-oktatás folyamatában kiemelt jelentősége van a könyveknek, az általuk közvetített tudásnak, a rajtuk keresztül kiváltott emocionális hatásoknak, a személyes ismeretszerzés varázsának.

Minden gyermek nyitott a szépre, a harmóniára, az őt körülvevő környezetre.

Hajtja minden élő és

élettelen megismerésének a vágya.

Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- az olvasás kreatív élményének megtapasztalását,
- a szöveg sokoldalú értelmezésében és kommentálásában való jártasságot,
- a kritikai érzéket, a vita és eszmecsere helyes alkalmazását,
- a művészeti alkotások jelentéshordozó és érzelmközlítő szerepének megértését, elfogadását,
- a kommunikációs magatartásmódok és tevékenységek egyszerre kreatív és normatív használatát.

A program megvalósulásának szinterei

Hagyományos tanórai keretben:

- A szakórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő irodalmi, komplex művészeti és ismeretterjesztő vonatkozásokat.
- Kiemelt helyet és hangsúlyt kapnak a mindennapi élettel kapcsolatos tartalmak, az ismeretszerzésben az interaktív módszerek.

Tanórán kívül: napközi, szakkörök, múzeumok, kiállítások, témanapok , előadások, vetélkedők.

Kiemelt figyelmet fordítunk az alábbiakra:

- önálló tanulás, jegyzetelési technikák,
- információszerzés- és feldolgozás, önálló kutatómunka, önálló adatgyűjtés, szelektálás, rendszerezés,
- kommunikációs képességek
- szociális kompetenciák: önbizalom fejlesztése, társas együttműködés fejlesztése, pozitív jövőkép kialakítása, fejlesztése, emocionális képesség fejlesztése,
- térbeli, időbeli, mennyiségi viszonyok,
- tanítás-tanulásszervezés: egyéni munka, páros munka, csoportmunka, differenciált munka, kooperatív munkaformák.

Művészetterápia

A komplex művészeti terápiás foglalkozásokon keresztül bizonyos osztályokban a gyermekeknek lehetőségük nyílik arra, hogy a saját alkotó élményeiken keresztül feldolgozzák problémáikat és az élethelyzetükből adódó lelki gondjaikat. Alkotásaik - festmény, rajz - elemzése által nagyobb önismeretre tesznek szert, miközben műveik élményvilágának, szimbólumokban megjelenő tartalmaik megismerésével betekintést nyerhetünk

problémáikba. E módszer segít megelőzni az agressziót, kezelni a gyermekek kóros projekcióját, és újra teremteni lelki harmóniájukat.

A foglalkozások célja továbbá az egészségfejlesztés, a lelki egyensúly és harmónia megteremtése. A katarzis-élmény és alkotói folyamat együtthatása lehetőséget teremt a reorganizációra, valamint az önismeret és tudatosodás fejlesztésére. A módszer elsajátításával eredményesen kezelhetők az indulatok, a fejlődésben elmaradt érzelmek, az agresszióban és viselkedészavarokban jelentkező energiák pedig értékkepző és értékalkotó kreativitássá alakulhatnak át. Az oktatott vizuális művészeti terápia dr. *Antalfai Márta* által 1974-ben létrehozott „*Társas kapcsolatokat katarzis élményen keresztül reorganizáló, tematikus művészeti terápia*” módszerére épül. A komplex művészeti terápiás foglalkozások a zene, az irodalom és a képzőművészet eszközeit felhasználva fejlesztik a résztvevők személyiségét, figyelmét, koncentrációját, akaratát, empátiás készségét.

Fentiek a lemorzsolódással összefüggő problémákra is reagáló pedagógiai-módszertani fejlesztések, innovációk.

Fejlesztési területek, nevelési célok

Erkölcsei nevelés: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. Választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Nélkülözhetetlen készségek megalapozása és fejlesztése: a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés: A közvetlen környezet, a szülőhely, a haza múltjának és jelenének megismertetése; a nemzeti hagyományok, a népi kultúra értékeinek, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése. Tájékozódás az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés: Törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság, felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A köznevelési intézményeknek ezért kitéüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Ösztönözzük a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Felkészítés az önállóságra, a betegség-megelőzésre, a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzése.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. Képességek fejlesztése - együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás -, amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Az erőforrások tudatos, takarékos és felelősségteljes használata. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. A környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására való felkészítés.

Pályaorientáció

Átfogó képet kell nyújtani a munka világáról. Olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Az intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét.

A tanulás tanítása

Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Természettudományos nevelés

A természettudományos gondolkodás megalapozása az alapfokú képzés első szakaszában a magyar nyelv és irodalom tanulási területének tudásbővítést és olvasásfejlődést segítő olvasmányaiába (1-2. évfolyam) ágyazva kezdődik, és a Természettudomány és földrajz tanulási terület környezetismeret (3-4. évfolyam) és természettudomány (5-6. évfolyam) tantárgyainak keretében folytatódik.

A természettudomány oktatása a 7-8. évfolyamon a biológia, a kémia és a fizika, valamint hozzájuk kapcsolódva a földrajz tantárgyak keretében valósul meg.

A mindennapos művészeti nevelés

Kiemelt feladat a mindennapos művészeti nevelés, különféle egyéni, kisközösségi művészeti tevékenységek fejlesztése.

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A gyermekek iskolai eredményességét nemcsak a **kognitív képességek**, hanem az egyén **pszichés jellemzői és motivációs** háttere is meghatározza. A belső - intrinzik - motiváció a megismerő tevékenység jelentős hajtóereje, mely biztosítja a tanuláshoz, fejlődéshez való pozitív attitűd kialakulását. A **Montessori-módszer** szemléletéből, jellegéből adódóan kiváló lehetőséget biztosít a gyermekek személyiségének természetes kibontakoztatásához, az intrinzik motivációjuk megerősítése

által. Maria Montessori szerint „*a fejlődés az egyes individuum életműve, egy belső erők által hajtott és irányított természetes folyamat*”.

Konkrét gyakorlataink, törekvéseink a mindennapok fejlesztőtevékenységeiben:

Intrinzik (belső) motiváció erősítése, a Montessori pedagógia gyakorlatával

Olyan tevékenység és tanulás szervezési formák alkalmazása, mely segíti a környezettel és később a társakkal való **interakciót**. Ez segíti a gyermek elégedettségének, **örömmérszének** erősödését, ezen

keresztül a tanulás szeretetét. A sikerélménnyel párosuló tanulás és teljesítmény önmagában is jutalomértékű a gyermekek számára. Tanulóik teljesítményorientáltsága a “magamtól is jól csináltam” érzésétől, mindenféle kényszer nélkül alakulhat ki. Jól érvényesül e gyakorlatban a Montessori pedagógia kulcsmondata: “*Segíts, hogy magam csinálhassam!*”

Interaktivitás és tevékenykedtetés

A kognitív képességek és a személyiség fejlődése párhuzamos folyamatok egy jól előkészített és tervszerűen kivitelezett pedagógiai folyamatban, melynek előfeltétele az interaktivitás lehetőségének megteremtése. Fontos a saját tapasztalaton alapuló valódi tudás megszerzése, hiszen a **diákok megértése az aktivitásuk során jön létre** az „aha”élmény megélésével.

Az interaktivitás, a tevékenykedtetés útján megszerzett új ismeretek felborítják a személyiség bizonyos funkcióiban az addigi egyensúlyt. Ugyanakkor a frissen megszerzett ismeretek asszimilációja új struktúrákat alakít ki segítve az egyén képességeinek kibontakozását. E folyamat által fejlődik a tanulók személyisége, társas kapcsolatai és kognitív képessége egyaránt.

A szorongás csökkentésére, megszüntetésére való törekvésünk

Iskolai környezetben a fejlődés egyik legáltalánosabb és legmeghatározóbb gátja a szorongás. E pszichés egyensúlyvesztés jelentősen csökkenti az intrinzik motivációt, és a kreatív folyamatokat egyaránt.

A tanulók szorongását társas interaktív helyzetekkel, játékos és kooperatív munkaformákkal igyekszünk csökkenteni a barátságos nyugodt tanulási környezet és a biztató, támogató pedagógusi attitűd illetve stílus mellett.

Minden egyes tévedéssel közelebb jutunk az igazsághoz – stabilitás, egyensúly a személyiségben, kockázatvállalás, kreativitás az elvégzett munkában.

Tanulóinknak megengedett a hibázás lehetősége. Pedagógiai hitvallásunk szerint a tévedések, a rosszul megoldott feladatok természetes velejárói a tanulási folyamatoknak, és elemzésük jelentős segítséget nyújt az ismeretek és képességek, készségek elsajátításában. Ennek tudatában a gyermekek bátran kísérleteznek, keresnek új alternatívákat, utakat, használják kreativitásukat.

Öndifferenciálás, autonómia, önismeret, felelősségvállalás

A tanulók a pedagógus instrukciói és irányítása mellett megválaszthatják feladataikat, s a munkájuk elvégzéséhez használatos eszközöket. A tanulási folyamatok tanulók bevonásával történő szabályozása által a diákok öröm érzésével párosuló elégedettséggel, végzik színvonalas munkájukat. E folyamat közben - többek között- fejlődik együttműködési képességük, önbizalmuk, felelősségtudatuk. Mivel munkájukat első körben önmaguk ellenőrzik, kialakul önkontrolljuk, igényességük.

Elfogadás, empátia, segítségnyújtás

A kooperatív munkaformák előtérbe helyezése lehetővé teszi a különböző kognitív képességekkel, pszichés jegyekkel és szocioökonómiai háttérrel rendelkező tanulók együttműködésének lehetőségét, mely a személyiség fejlesztésének egy hatékony eszköze.

Erkölcsei nevelés: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. (szociális kompetencia)

Értelmi nevelés: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása. (hatékony, önálló tanulás)

Érzelmi nevelés: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása. (énkép, önismeret)

Közösségi nevelés: Az együttélés szabályainak megismertetése, a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása, a kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. (szociális kompetencia; kommunikáció)

Esztétikai nevelés: Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben. (esztétikai, művészeti tudatosság)

Akarati nevelés: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése; a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása. (énkép, önismeret)

Nemzeti nevelés: A közvetlen környezet, a szülőhely, a haza múltjának és jelenének megismertetése; a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése. (szociális és állampolgári kompetencia)

Állampolgári nevelés: Az alapvető állampolgári és Európai Uniók jogok és kötelesek megismertetése; az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt; igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre. (állampolgári kompetencia)

Munkára nevelés: A munka fontosságának tudatosítása; a tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása. (vállalkozói kompetencia)

Egészséges életmódra nevelés: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése; egészséges, edzett személyiség kialakítása; az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása; az egészséges életmód iránti igény kialakítása. (szociális kompetencia)

Környezeti nevelés: Értékmegőrző és fejlesztő, környezettudatos magatartás kialakítása. (természettudományos kompetencia)

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Az intézményünkben működő Natura program a gyermekek egészség- és környezettudatos életmódra nevelését tűzte ki célul.

Natura Program – ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA

Korunk egyik legnagyobb kihívása a környezetünk, illetve a természeti értékeink megóvása. Hátrányos helyzetű tanulóink számára az iskola jelentheti azt a színteret, ahol elsajátíthatják az egészség- és környezettudatos életvitelt, s azt, hogyan lehetnek társadalmunk felelősen együttműködő, a környezetünket, természeti értékeinket védő és kreatívan szebbé alakító állampolgárai. A környezeti nevelésre az eddigieknél is nagyobb hangsúlyt fektetünk, s úgy gondoljuk, hogy a Natura Program ebben a törekvésünkben hatékony segítséget nyújt.

Tanulóinkra jelentős pedagógiai hatással vannak azok a tevékenységek, amelyek lehetővé teszik számukra a természet és a benne lejátszódó folyamatok alaposabb megismerését, a megfigyelések és vizsgálódások, kísérletek elvégzését. E kompetenciákat fejlesztő, kooperatív gyakorlati

tevékenységek nem csak a tantárgyi tudás és a kompetenciák fejlesztésére adnak módot, de saját maguk és társaik jobb megismerését is lehetővé teszik.

Másrészt igen fontosnak tartjuk azokat a sokszintű, pozitív, érzelmi viszonyulásokat, amelyek a saját tapasztalatok útján alakulnak ki a fiatalokban élőhelyükkel, környezetükkel, a természettel és az őket körülvevő emberekkel szemben.

Az előző évek során számtalan program, ökológiai akció vált iskolánk életében hagyománnyá, vagy rendszeres feladattá, melyekkel tanulóink ökológiai szemléletének kialakítása a célunk. E program keretében hangsúlyt kap az egészséges életmódra nevelés, a környezetvédelem és a természetvédelem jelentőségének tudatosítása, az élet tisztelete, védelme. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák a rendszerben való gondolkodást, hogy lássák, felismerjék az összefüggéseket, tanuljanak tudatosan vásárolni, élni, környezetüket szebbé, élhetőbbé tenni.

Pedagógiai munkánkban egyre nagyobb hangsúlyt kap a környezeti nevelés. E törekvésünk érdemeként 2013-ban elnyertük az „ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA” címet.

Tevékenységeinket tanulóink igényeihez igazodva bővítjük folyamatosan. A hívei vagyunk a kis apró környezetvédelmi tevékenységeknek, amelyek bár nem látványosak, de a környezeti attitűdöt pozitívan formálják, s könnyedén beépülhetnek tanulóink mindennapjaiba, életmódjába:

- Tisztasági verseny (folyamatos)
- Környezetvédelmi totó (folyamatos)
- Madáretetők készítése, gondoskodás az élelem folyamatos ellátásáról (időszakos)
- Környezetvédelmi szakkör
- Terepgyakorlatok (szemétszedési akciók, Észak-Pesti Szennyvíztisztító, OBI, ökológiai vizsgálatok)
- Virágosítás
- Fűszerkert
- Osztályonkénti zöld sarok kialakítása
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Mosolynap
- Drogprevenációs programok

Shiatsu iskolaprogram

A shiatsu masszázis mozdulatsora speciális, ám igen egyszerű fogásokból áll, melyek az egészségmegőrzést, a koncentrációs képesség javítását és az egészséges testtartás támogatását szolgálják.

A 6-12 éves korú gyermekek számára Németországban Karin - Kalbantner Wernicke, gyógytornász, shiatsu terapeuta és férje Dr. Thomas Wernicke, általános orvos által kifejlesztett játékos gyakorlati programban a gyermekek önmagukat és egymást kölcsönösen „kézbe veszik”, ami egyértelműen tartós hatást nyújt. Aktívan tehetnek valamit önmagukért és egymásért. Érintést adni és kapni - jól és helyes adagban alkalmazva, mint ahogyan azt a shiatsu program is teszi – olyan ingereket jelent, amelyek különösen pozitívan hatnak a fejlődésben lévő szervezetre.

Ez bizonyíthatóan nem csak jobb belső, lelki és külső, testi tartást és javuló iskolai teljesítményt eredményez, hanem megfelelően alkalmazva az egymással való tiszteletteljes bánásmódot is elősegíti.

A program technikai elemei a shiatsuból és az ammából, két japán eredetű manuális kezelési formából származnak. Ezek elméleti bázisa az akupunktúráéval azonos alapokon nyugszik. A shiatsu fontos alapelve az egymással való tiszteletteljes bánásmód és a határok betartása. A technikákat gyermekbarát módon kifejezetten az iskolai hétköznapiakra fejlesztették ki, és felöltözve, ruhában végzik.

A program végzésével enyhül a stressz, javul a figyelem, csökken a dolgozatok és vizsgák miatti félelem. Javulhatnak a gyermekek finommotorikus és nyelvi képességei, testtudatuk, testtartásuk és mozgáskoordinációjuk, valamint általános egészségügyi állapotuk.

További hatás, hogy az osztály légköre érezhetően megváltozik. A program végzése során begyakorolt tisztelet és figyelem, mint viselkedésminta átvődik az egymással való bánásmódra, az iskolai hétköznapiakra és az osztályközösségre is.

A gyermekek megtanulják, hogy a másikat csak annak engedélyével érinthetik meg, és ily módon az egymással való tiszteletteljes bánásmód

érezhetően megerősödik. Mivel a gyermekek igen gyorsan megérik a kedvező hatásokat, ők maguk kezdeményezik a gyakorlást.

A foglalkozások alkalmával a pedagógus a shiatsu technikákat ötvözi a jóga ászanákkal, meditációval, légző gyakorlatokkal és Do-in gyakorlatokkal. Az órákon a gyermekek önsegélyező technikákat is tanulnak, pl.: ha nagyon izgulnak, hogyan csillapíthatják le magukat, vagy mi a teendő, ha fáradtak, de fontos lenne koncentrálniuk.

1.3.1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

1. A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
2. Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód elemeit szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésmintákat;
3. A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
4. Segítjük mind az egészségeseket, mind a betegeket az egészségvédő öntevékenységekben, az egészséges életmód kialakításában, a döntési alternatívák kidolgozásában, és a helyes döntések megvalósításában.

Az egészségvédelem területei:

- ♣ egészséges táplálkozás,
- ♣ legális és illegális drogok: az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
- ♣ a családi és kortárskapcsolatok,
- ♣ a környezet védelme,
- ♣ az aktív életmód, a sport,
- ♣ a személyes higiénia,
- ♣ az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
- ♣ a szexuális fejlődés területe,
- ♣ helyes életvitel követelményei,
- ♣ a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- ♣ betegségek megelőzése és korai tünetek visszafordítási lehetőségei.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata. Emellett külön gondot fordítunk a hitelességre, a pedagógusok és iskolai dolgozók személyes példamutatására.

I. Az iskolai egészségnevelés szinterei:

Iskolai egészségfejlesztő programok

Kutyaterápia, Művészetterápia, Shiatsu iskolaprogram

Iskolai sportélet

testnevelésórák,
játékok a tanítási órákon és a tanórákon kívüli tevékenységekben;
futball,
gyermek aerobik,
pingpong,
játékos torna,
tömegsport foglalkozások,
úszásoktatás;

Belső szakmai partnerek - Védőnői egészségfejlesztés, iskolapszichológus

előadások, interaktív tanórák;
egészségnevelési program faliújsága,
intézményi programokban való részvétel – egészségnap, sportnap, projektnapok,
iskolai mérésekben való részvétel

Külső szakmai partnerszervezetek

Vöröskereszt – elsősegélynyújtó képzések

Speciális egészségfejlesztési tematikájú tanórák - egészséges életmód, szenvedélybetegségek, konfliktuskezelés stb.

II. A **mindennapi testedzés** lehetőségének biztosítása:

- testnevelésórák;
- játékok a tanítási órákon és a tanórákon kívüli tevékenységekben,
- az **iskolai sportkör** foglalkozásai: kézilabda, röplabda, kosárlabda, atlétika, futball, pingpong, játékos torna, tömegsport foglalkozások.

III. A **helyi tantervben** testnevelésórán, osztályfőnöki órákon, ember- és társadalomismeret, környezet- és természetismeret, biológia, földrajz, kémia tantárgyak tananyagaiban jelenik meg az egészségvédelem.

Testnevelésórákon:

- ♣ Évente mérjük a tanulók fizikai állapotát.
- ♣ A tanulók fizikai állóképességének fejlesztéséhez ez adja a mérhető, összehasonlítható adatokat.
- ♣ A testnevelést tanítók a mindennapos munka során alkalmazzák a tartásjavító gerinctorna gyakorlatait.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan valósuljon, az alábbi egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülnie:

- ♣ minden gyermek mindennap mozog;
- ♣ minden testnevelésórán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése;

- ♣ minden testnevelésórán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna;
- ♣ minden testnevelésóra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is;
- ♣ a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban;
- ♣ a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében);

Közösségi nevelés - osztályfőnöki órák

A kerettanterv hangsúlyozza, hogy „az osztályfőnöki nevelő és oktató munkához kapcsolódva - be kell építeni az egészséges életre nevelés, illetve az egészségvédelmet szolgáló tananyagot”, melynek időkerete az ötödik évfolyamon nem lehet kevesebb tanévenként 10 tanóránál. Ajánlott fő témái: érzelmi élet gazdagítása, önismeret és önértékelés, döntéshozási képesség fejlesztése, társas kapcsolatok igényének erősítése. Alsó tagozaton ezek a prevenciók beszélgetések a beszélgető körök alkalmával, valamint a környezetismeret órákon, illetve az etikaórákon valósulnak meg.

- ♣ 1-4. évfolyam:
 - o Egészséges táplálkozás
 - o Tartásjavító torna, mindennapos testnevelés
 - o Személyi higiéné
 - Helyes internethasználat
- ♣ 5. évfolyam:
 - o Személyi higiéné, testápolás, öltözködés
 - o Egészséges táplálkozás
 - o Szenvedélybetegségek (dohányzás), helyes internethasználat (cyberbullying elleni védelem)
 - o Aktivitás és pihenés, napirend - szabadidő helyes felhasználása
- ♣ 6. évfolyam:
 - o Pubertáskori testi-lelki változások
 - o Elsősegélynyújtás (alapvető ismeretek)
Helyes internethasználat (cyberbullying elleni védelem)
 - o Szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol)
 - o Család és barátok
 - o Balesetek megelőzése – elsősegélynyújtás
- ♣ 7. évfolyam:
 - Barátság –szerelem párkapcsolat
 - o Szenvedélybetegségek (drog)
 - o Helyes internethasználat (cyberbullying elleni védelem)
 - o Érdeklődési kör, hobby
 - o Kortárskapcsolatok
 - o Táplálkozás - mozgás
 - o Egészséges környezet és védelme
 - o Balesetek megelőzése - elsősegélynyújtás

♣ 8. évfolyam:

- Barátság –szerelem párkapcsolat, szexualitás
- Szexualitás
- Szexuálisan terjedő betegségek
- Helyem a világban
- Káros szenvedélyek - helyes döntések
- Helyes internethasználat (cyberbullying elleni védelem)
- Egészség - betegség
- Balesetek megelőzése - elsősegélynyújtás

Szakemberek által végzett, életkornak megfelelő, tanórákba beépített témakörök feldolgozása történik meg.

- * Természettudomány és földrajz: korszerű ismeretek, készségek, jártasságok elsajátítása. Életmód, viselkedés, egészségi állapot összefüggéseinek megáttatása. Egészségkárosító tényezők ismerete. Életmód, testfelépítés és egészség közötti összefüggés elismerése, családi életre nevelés.
- * Magyar-történelem: kitérni az adott korszak egészségképre, következményeire, gyógy módjaira.
- * Készségtárgyak: az alkotás mentálhigiénés jelentősége, (más korok művészete, művészek életmódja, öltözködéskultúra, színelmélet)
- * Digitális kultúra: a digitális eszközök helye mindennapjainkban, túlzott használatának veszélyei, médiatudatosság.
- * Technológia: balesetvédelem, ételkészítési eljárások, tápanyagaink, egészséges táplálkozás, fogyasztóvédelem.

Tanórán kívül:

1. *Napközis foglalkozások*
2. Ha jó a tervezés és az együttműködés a tanítók, szaktanárok és a napközis nevelő között, kitűnően egészítheti ki a tanórai programot, illetve a konkrét esetfeldolgozást. A napközi kiváló helye a játékoknak, játékos gyakorlatoknak is.
3. *Intézményi programok:* Sportprogramok, versenyek, vetélkedők, a témával kapcsolatos filmvetítések, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások, projekt nap, egészségnap, vagy - hét, amikor a programok, a meghívottak célzottan az egészségfejlesztés részleteit érintik, melyek a gyerekek készségeivel és cselekedeteivel kapcsolatosak. Nagyon fontos a megelőző motiváció, a tartalmas, érdekes, változatos programok összeállítása és az elhangzott ismeretek későbbi elmélyítése más formában is.
4. *Egészségnap:* Az iskola egészét átfogó előre tervezett program, - iskolaorvos, védőnő, egészségnevelési munkacsoport és/vagy egyéb meghívottak bevonásával.
5. *A környezetünk tisztaságáért végzett diáktevékenységek.* (pl.: tisztasági verseny, őszi, tavaszi nagytakarítás)
- *Egyéb iskolai programok:* Sportrendezvények, kulturális programok (színház, mozi, múzeum, kiállítások), kirándulások, túrák.
6. Fontos a *továbbképzéseken* való részvétel. (egészségfejlesztő- egészségnevelő-mentálhigiénés pedagógusképzés, drogügyi koordinátor, Mentálhigiénés Alapprogram Pedagógusoknak /MAP/)
7. *Témanap/hét* – Magyar Diáksport Napja – Európai Diáksport Napja (Európai Sporthét)

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

Az egészség fogalma. A krónikus beteg egészsége. Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk. A környezet egészsége. Az egészséget befolyásoló tényezők.

Szájhigiénia. A jó egészségi állapot megőrzése. A betegség fogalma. Megelőzhető betegségek.

A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata. Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása. Lelki eredetű táplálkozási zavarok.

A beteg ember táplálásának sajátosságai. A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata. Az egészséghez szükséges testmozgás. A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában. A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában. Gerincvédelem, gerinckímélet. Balesetek, baleset-megelőzés.

A lelki egészség. Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében. A két agyfélteke harmonikus fejlődése.

Az érett, autonóm személyiség jellemzői. A társas kapcsolatok. A nő szerepei. A férfi szerepei.

A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs. A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek. A gyermekáldás.

A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére. A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.

A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés, cyberbullying).

Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai. A média egészséget meghatározó szerepe. Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.

Fogyasztóvédelem.

Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.

Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.

Iskola-egészségügy igénybevétele. Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.

Otthoni betegápolás.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

a tanulási eredményesség javítása;

az iskolai lemorzsolódás csökkenése;

a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;

a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;

bűnmegelőzés;

a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;

az önismeret és önbizalom javulása;

az alkalmazkodóképesség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása; érett, autonóm személyiség kialakulása;

a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése; a társadalmi tőke növelése.

Értékelés, újabb célkitűzés

Célszerű egy tanévben egyszer, átfogó értékelést végezni.

A minőségfejlesztési eljárásokból az ún. PDCA ciklust lehet adaptálni. Ez egyike azoknak az eljárásoknak, amellyel biztosítható az elvégzett munkafolyamatok értékelése, és ez által fejlődés, illetve az egyes hiányosságok nyomon követésére is mód nyílik.

PDCA CIKLUS

Tervezz! » Csináld! » Ellenőrizd, értékel! » Cselekedj!

A *folyamat-értékelés* során választ kapunk olyan kérdésekre, hogy - hogyan fogadják a diákok a programot; egy egészség-napon hányan vettek részt; hányan jelentkeztek olyan szakkörbe, amelyek az egészséggel közvetlen kapcsolatban vannak (elsősegély, vöröskeresztes szakkör, önkéntes drogprenvenziós kortárs csoport, sportkör, ének, tánc-, rajz-, kézműves kör, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok).

Az *eredmény-értékelés* a program lezárása után vizsgálja azt, hogy például az év eleji szinthez képest többet tudnak-e a diákok az egészséges táplálkozásról, többet mozognak-e szabadidejükben. Értékelni, vizsgálni az egészségnek csak valamilyen összetevőjét tudjuk.

Az értékelés eredményei, a tapasztalatok, az új információk kiindulási alapot jelentenek az *újabb célmeghatározáshoz*.

1.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az **elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása** tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia- és testnevelésóra, szakkörök) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg az óra részeként. Ezt a feladatot a védőnő és az aktuális pedagógus látja el, illetve hagyományosan évek óta a Magyar Vöröskereszt tart elsősegélynyújtó tanfolyamokat felsős tanulóink számára.

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Cél, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
- az iskola kapcsolatot épít ki a különböző szervezetekkel;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Tevékenységszervezőmódszerek:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:
- biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés
- kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés
- fizika: égési sérülések, forrázás,
- testnevelés: magasból esés, sebek ellátása.

Az 5–8. évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (elsősegély-nyújtó); versenyek
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók **közvetlen**, személyes **kapcsolata** révén, illetve a tanulói **közösség ráhatásán** keresztül érvényesül. A **tanórához** és a **tanórán kívüli tevékenység** ehhez kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, tudatos, tervszerű irányítása, fejlesztése. A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral **változó közösségi magatartáshoz**: a kisgyermek heteronóm - a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró - személyiségének lassú átalakulásától az autonóm - önmagát értékelni és irányítani képes - személyiséggé válásig.

A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben az **önkormányzás** képességét: hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják. A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a **közösségek tevékenységének** tudatos **tervezése** és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

A tanulói közösség **egyéni arculatára** jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

- * A hon- és népismeret segítse elő a természeti és társadalmi környezettel való harmonikus kapcsolatot.
- * A tanulók legyenek nyitottak, megértőek a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások; a másság iránt, becsüljék meg ezeket.
- * A tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vegyenek a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.
- * Diákjaink kapcsolódjanak be közvetlen környezetünk értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- * Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- * A kommunikációs kultúra középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének képességei állnak.
- * Intézményünknek az új információs környezetben eligazodó, és azt kritikai módon használni tudó tanulókat kell nevelnie.
- * Fejlesztünk kell a beteg, sérült és fogyatékos embertársaink iránt elfogadó és segítőkész magatartást.

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

Az integrált, inkluzív iskolai környezet, a Montessori jellegű pedagógia a kooperatív munkamódszerek alkalmazása tanítási órákon számos lehetőséget biztosítanak a közösség fejlesztésére.

- ♣ tanórai csoportmunka; páros munka, kooperatív csoportmunka,
- ♣ szituációs gyakorlatok;
- ♣ interaktív nevelési-oktatási helyzetek alkalmazása
- ♣ vita, disputa

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

Néhány példa a hagyományörző programjainkból, melyeket a személyiség- és közösségfejlesztés szempontjából rendkívül fontosnak tartunk:

- ♣ Első osztályosok ünnepélyes avatása
- ♣ Zenei világnap
- ♣ Családi őszi projektnap
- ♣ Egészségnevelési nap
- ♣ Papír- és hulladékgyűjtés
- ♣ Bemutató és nyílt napok
- ♣ Nemzeti ünnepeinkről való megemlékezés, Múzeumi nap
- ♣ Mikulás és fenyőünnep
- ♣ Farsang
- ♣ Óvodások fogadása
- ♣ Heltai Gála
- ♣ Anyák napja
- ♣ Állatok világnapja
- ♣ Madarak fák napja
- ♣ Föld napja
- ♣ Kihívás napja – sportnap
- ♣ DÖK nap
- ♣ Gyermeknap
- ♣ Nemzeti Összefogás Napja
- ♣ Ballagás

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

Az iskolai közéletben, a közösségi ügyek intézésében való részvétel teremt módot arra, hogy a diákok tevékenységeik közben, azok következményeként sajátítsák el az érdekek képviselésének, érvényesítésének módjait, tanulják meg az együttműködés, a kölcsönös érdekegyeztetés, az érdekek rangsorolásának módszerét.

A diákönkormányzat működésének pedagógiai feladata a közös ügyek intézéséhez szükséges képességek és beállítódások fejlesztése. Ilyenek a konfliktuskezelés, az együttműködési készség, az idővel való gazdálkodás, az önálló véleményalkotás, a másokra figyelés, a kritikai elemzés, a kritika elviselése, a vitakészség, a döntésképeség, a szervezőkészség, valamint az áldozatvállalás. A tanulók legyenek részesei a közösség életét meghatározó szabályok alkotásának és érvényesítésének.

A közéleti gyakorlat megszerzésének eszközei:

- ♣ az osztálytanács,
- ♣ az iskolai diáktanács és megválasztásának módja,
- ♣ közösségek belső együttműködési formái,
- ♣ a felelős pedagógusok és diákok együttműködése,
- ♣ tisztségviselők, képviselők felkészítése,
- ♣ a diákönkormányzati munka értékelése.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját a megválasztott küldöttekből álló diák önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott felnőtt segíti.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

Iskolai sportkör. Tagja az intézmény valamennyi tanulója. A testnevelésórákkal együtt biztosítja a diákok mindennapi testedzését, valamint felkészítését a különféle sportversenyekre.

Szakkörök. A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését, tehetségének gondozását szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziak, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

A szakköri foglalkozások keretében lehetőséget biztosítunk arra, hogy a tanulók kiegészítő ismeretekhez jussanak, s az érdeklődésüknek legmegfelelőbb foglalkozásokon részt vehessenek:

Szakkörök, foglalkozások: magyar felvételi előkészítő, korrepetálás; matematika felvételi előkészítő, felzárkóztatás, tehetséggondozás; lehetőség szerint egyéb tantárgyi felzárkóztatás, tehetséggondozás; délutáni kézműves foglalkozások; tömegsport; futball; labdajátékok, atlétika és küzdő sportok (karate, aikido)

Versenyek, vetélkedő, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését, illetve a diákok szabadidejének tartalmas eltöltését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti, szórakoztató stb.) versenyek, vetélkedők, amelyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat a kerületi, fővárosi, országos versenyekre is felkészítjük.

Kirándulások, szabadidős programok. A tantervi követelmények teljesülése, a nevelő munka elősegítése, a közösségfejlesztés, illetve a család és az iskola kapcsolatának jobbítása céljából az osztályok évente több alkalommal szerveznek tanulmányi kirándulásokat, tanulmányi sétákat, színház- és múzeumlátogatásokat, egyéb rendezvényeket, amelyeken a részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülők fedezik.

Az iskolai buszos kirándulások szervezése kizárólag a mindenkor hatályos jogszabályok alapján történhet.

Táborok, erdei iskola: Amennyiben megszervezzük, a nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, amelyeken a részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülők fedezik.

Iskolai könyvtár. A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határoztuk meg.

- ♣ a tanítási órákra való felkészülés, differenciálás, módszertani innováció,
- ♣ a tanulók dolgozatainak javítása, a tanulók munkájának rendszeres, motiváló hatású értékelése,
- ♣ a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- ♣ osztályozó- és javítóvizsgák lebonyolítása,
- ♣ kísérletek, dolgozatok, összeállítás, értékelése, tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- ♣ tehetséggondozás, versenyekre való felkészítés,
- ♣ felügyelet a tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- ♣ a tanulók egyéni fejlesztésével, felzárkóztatásával kapcsolatos feladatok,
- ♣ sokoldalú szemléltetés, tanulás megszerettetése, a spontán érdeklődés fenntartása, fejlesztése,
- ♣ kulturált emberi viselkedés szabályainak gyakoroltatása,
- ♣ a szakértői véleményekben foglaltak figyelembe vétele,
- ♣ iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- ♣ nyugodt, elfogadó légkör biztosítása,
- ♣ osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- ♣ a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- ♣ szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- ♣ részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- ♣ részvétel a továbbképzéseken,
- ♣ a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- ♣ tanulók megismerése, személyiségfejlesztése,
- ♣ tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek, rendezvények, változatos programok szervezése,
- ♣ iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- ♣ részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- ♣ tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- ♣ iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- ♣ szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- ♣ osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – a munkaközösség-vezetőkkel konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév elején a folyamatosság, valamint a pedagógiai alkalmasság figyelembevételével.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- ♣ Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- ♣ Együttműködik az osztály diákbizottságával, a tanulókkal együtt tervezi és segíti a tanulóközösség kialakulását.
- ♣ Feladata a helyes vitakultúra, valamint a gátlásokat feloldó légkör kialakítása; a tanuló szocializálódási folyamatának, illetve környezetébe való beilleszkedésének elősegítése.
- ♣ Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, szülői értekezletet tart. Megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez.
- ♣ Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- ♣ Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- ♣ Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- ♣ Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.

- ♣ Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra.
- ♣ Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- ♣ Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segítőzésére.
- ♣ Részt vesz a munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- ♣ Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatására, versenyekre való felkészítésére a pedagógusok szervezeten, illetve egyéni konzultáció keretein belül lehetőséget, támogatást nyújtanak. Az emelt szintű oktatásban részesülő tanulók az emelt követelmények szerinti oktatás folyamán, valamint a felvételi vizsgákra felkészítő foglalkozások keretein belül nagyobb lehetőséget kapnak az ismereteik elmélyítésére.

A tehetséggondozás elszakíthatatlan részét képezi a színvonalas oktatásnak. Iskolánkban ennek évtizedekre visszanyúló hagyománya van. Kollégáink és diákjaink akkor is végzik e tevékenységet, amikor nincs mód arra, hogy a tevékenységre fordított munkát az intézmény anyagilag is honorálja. 2013-ban regisztrált tehetségponttá váltunk.

A tehetséggondozás céljai intézményünkben:

- ♣ minden diákunk tehetségének felismerése és felkarolása,
- ♣ tehetségfejlesztés, eredményes verseny-előkészítés,
- ♣ az erősségek és gyengeségek feltárása a tanulók képességprofiljában,
- ♣ érdeklődés feltérképezése
- ♣ a személyiségjegyek pl.: motiváció, feladattudatosság, együttműködési készség alapos ismerete

A tehetséggondozás feladatai intézményünkben:

- ♣ kiscsoportos tehetséggondozó órák, versenyelőkészítő foglalkozások, egyéni konzultációval kiegészítve
- ♣ hátrányos helyzetű és SNI diákok számára versenyzési lehetőségek biztosítása
- ♣ szakköri foglalkozások.

2012-ben lettünk tagjai az EGYMI kezdeményezésére az SNI Tehetségeket Segítő Tanácsnak. Az SNI Tehetségeket Segítő Tanács tagjainak szemlélete szerint mindenkire úgy kell tekinteni, mint aki tehetséges lehet, függetlenül az adott pillanatban mutatott képességeitől, teljesítményétől, viselkedésétől. Ahhoz, hogy a tehetségesek valóban teljesítménybe fordítsák lehetőségeiket, megfelelő háttérrel kell biztosítanunk. Az SNI tehetségek ebben a tekintetben jelentős hátrányban vannak, ezért kisebb eséllyel jelennek meg, mint kiemelkedő tehetségek.

SNI Tehetségeket Segítő Tanács célja:

Összefogni a tehetségsegítésben dolgozó szakembereket (óvodapedagógusokat, tanítókat, tanárokat), akik megosztják tapasztalataikat, tudásukat egymással.

Tehetségpontok, egyesületek, magánszemélyek bevonása.

Tehetségnapok szervezése – a szakembereknek konferencia, lehetőség a gyerekek produktumainak kiállítására, szülői fórum segítése.

A különböző tehetségterületek áttekinthetősége, segítségnyújtás.

A tehetségek nyomon követése.
A partnerekkel közös program kidolgozása.

1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett és az SNI tanulók felzárkózását segítő program

A tanítási folyamat során törekszünk arra, hogy minden pszichikus működésüket (érzékelés, észlelés, képzelet, gondolkodás, érzelem, akarat) aktivizáljuk. Célunk, hogy a diákok felismerjék a tanulást segítő technikákat, ezek segítségével összeállítsák a teljesítmény elérésének lehető legcélszerűbb egyéni stratégiáját, hogy a szellemi munkát örömmel végezzék akkor is, ha nehézségeik támadnak. Rugalmasan alkalmazkodjanak a követelmények mennyiségi és minőségi változásaihoz, s ezzel sikerélményhez jussanak.

A bukásra álló és az évfolyamot ismétlő, valamint a magántanulói jogviszonyt létesítő tanulók felzárkóztatását a differenciált képességfejlesztés keretében külön órákon biztosítjuk.

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napközi otthon, a tanulószoba;
- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrációját segítő program

Az utazó gyógypedagógusi hálózat segítségével intézményünk a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása, (integrált) iskolai nevelése-oktatása keretében ellátja azokat a különleges bánásmódot igénylő tanulókat is, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.

I. Tanórán az úgynevezett „*kéttanáros modell*” keretében osztályonként meghatározott óraszámban segít az utazó gyógypedagógus. Differenciált tananyag feldolgozásával – figyelembe véve az általános iskolai követelményeket, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók tantervi irányelveit – a gyermekek szintjének megfelelő feladatokat ad, így hozzásegíti a tanulókat, hogy a saját tempójukban haladhassanak, s kisebb lépésekkel fokozatosan zárkozhassanak fel. Ezáltal több sikerélmény és kevesebb kudarc éri a gyermekeket. Magabiztosabbá válnak, személyiségük megerősödik, ami a későbbi társadalmi integrációjuk szempontjából nagyon lényeges.

A gyógypedagógusok, az osztálytanítók és a szaktanárok **együtműködése** rendkívül fontos, közösen alkotják meg az egyes tanulókra vonatkozó egyéni fejlesztési terveket. Ez nemcsak technikai együtműködést jelent, hanem közös felelősségvállalást egy valódi, közös, aktív együttgondolkodást, együttszervezést, ami kiterjed a tanmenet- és tananyagszervezésre, a célok, ellenőrzési módok, értékelés, a különböző didaktikai problémák, valamint lehetőség szerint az osztályban előforduló többi problémás tanulónak nyújtandó egyéni megsegítés megbeszélésére.

Az együtműködés **célja**, hogy megteremtsék mindazokat a feltételeket, amelyekkel valamennyi tanuló nevelési és oktatási szükségleteit biztosítani tudják. Törekedni kell a nyitottságra, a kooperációra, kapcsolattartásra, párbeszédre, a konfliktuskezelésre.

Az integráció nemcsak az osztályban tanító tanárok ügye, hanem kihat az egész iskola szervezetére és a szülőkre is. Ezért a velük való folyamatos kapcsolattartás ápolása nagyon lényeges.

II. **Tanórán kívül** a rehabilitációs órák keretében a **tantárgyi felzárkóztatást** és a **tanulási képességek fejlesztését** végzi a gyógypedagógus.

- ♣ Fontos, hogy tanórákon a többiekkel együtt tudjon haladni az integrált tanuló, ezért az eljárás didaktikai tréningekkel történik, így az aktuális tananyaggal kapcsolatos probléma rövidebb időn belül felszámolható.
- ♣ Az alapvető tanulási képességek hiánya, gátoltsága vagy zavara miatt megnehezül az iskolai haladás, ezért nélkülözhetetlen ezeknek a képességeknek, az ún. bázisfunkcióknak a fejlesztése is. Az alapvető képességek fejlesztése hosszabb folyamat.

A képességfejlesztés a következő pedagógiai eljárásokkal történik:

Porkolábné-féle fejlesztőprogram,
 Delacato-alapozó mozgásfejlesztés,
 Sindelar – részképességek fejlesztését szolgáló kognitív terápia, Frostig terápia a vizuális percepció fejlesztésére,
 Grafomotoros fejlesztés-ritmikusírás a grafomotorosan éretlen gyermekeknél,
 Logopédiai terápiák: pöszeség, dadogás, megkészt (akadályozott) beszéd- és nyelvi fejlődés, diszfázia, diszlexia prevenció és reedukáció, diszgráfia terápia,
 diszkalkulia terápia,
 Gósy-féle beszédészlelés és beszédértés terápia.
 Mozgásfejlesztés

1.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Tanulóink személyiségének építése csak a családdal együttműködve lehet sikeres. A nehezen nevelhetőség elkerülése, illetve feloldása érdekében, a prevenció legfontosabb eszközeként össze kell hangolnunk a szülői ház és iskolánk nevelési elveit.

Minél többet meg kell tudnunk tanulóink szokásairól, kedvelt tevékenységeiről, viselkedéséről, reakcióiról, hogy az esetleges problémákat időben felismerni és kezelni tudjuk. Ennek előfeltétele a kölcsönös bizalom és a szeretetkapcsolat kiépítése a diákok és a pedagógusok között. Vannak azonban olyan speciális esetek, amikor szakember – iskolapszichológus- segítségét kell igénybe vennünk, mivel ezeknek a megoldására nem vagyunk felkészülve.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- Kapcsolat a környékbeli óvodákkal, az EGYMI-vel és a Pedagógiai Szakszolgálatokkal, a Család- és Gyermejjóléti Központokkal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a differenciált képességfejlesztő órák;
- a napközi otthon; a tanulószoba;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

Amennyiben a tanuló helyzete megkívánja, engedéllyel tanóra alatt is részt vehet iskolapszichológusi egyéni tanácsadáson.

1.6.4 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása

A gyermekvédelem a társadalom kultúraátadó és fejlesztő tevékenységének része. Célunk, hogy diákjaink pozitív természeti és szociokulturális hatásokban részesüljenek.

A nevelők és a szülők, illetve a tanulók személyes kapcsolatainak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Alapvető feladat:

- * a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- * a hátrányos helyzetű tanulók nyomon követése,
- * a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti központot,
- * segíti a család- és gyermekjóléti központ tevékenységét,
- * részt vesz a prevenciós tevékenységekben,
- * együttműködik a segítő szakemberekkel.

Gyermekvédelmi tevékenységünkkel azokon a közös területeken kívánunk mozogni, ahol a család, az iskola, a gyermek és a helyi közösség hatóköre találkozik.

Tevékenységünk nevelő célja, a humánus, társaira odafigyelő, gyengébbeket segítő, a problémákra érzékeny, együttműködő személyiség kialakulásának elősegítése.

Megvalósulásának alapja, hogy partnerként fogadjuk növendékeinket, beavatjuk őket a tanítási-tanulási folyamat céljaiba, és hiszünk minden gyermek fejleszthetőségében.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- ♣ fel kell ismerni, és fel kell tárnai a tanulók problémáit,
- ♣ meg kell keresni a problémák okait,
- ♣ segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- ♣ jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- ♣ a felzárkóztató foglalkozások,
- ♣ a tehetséggondozó foglalkozások,
- ♣ az indulási hátrányok csökkentése,
- ♣ a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- ♣ a pályaválasztás segítése,
- ♣ a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- ♣ egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- ♣ a családi életre történő nevelés,
- ♣ a napközis és a tanulószobai foglalkozások,
- ♣ az iskolai étkezési lehetőségek,
- ♣ az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- ♣ a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- ♣ a tanulók szociális helyzetének javításában való segítség (étkezési kedvezmény),
- ♣ a szülőkkel való együttműködés,
- ♣ tájékoztatás a különböző szakszolgálatokról.

1.6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

- ♣ az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- ♣ a felzárkóztató órák;
- ♣ a napközi otthon, a tanulószoba;
- ♣ a felzárkóztató foglalkozások;

- ♣ az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- ♣ a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- ♣ a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- ♣ a továbbtanulás irányítása, segítése;
- ♣ az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység;
- ♣ szoros kapcsolat a polgármesteri hivatalokkal és a gyermekjóléti központokkal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak.

A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak. A tanulók döntési joga a diák-önkormányzati munkában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között – kifejhessék véleményüket a házirend, a szervezeti és működési szabályzat elkészítésekor. Ennek érdekében az osztályfőnökök és a diákönkormányzat patronáló tanára közreműködésével minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetjük a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét. A dokumentumok tanulói véleményezése a diákönkormányzat hatásköre a szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint.

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

1.8.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák, együttműködés

A tanulók megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit;

- érvényesíthessék jogaikat és kötelességeik teljesítéséhez segítséget kaphassanak;
- gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való éleést, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez;
- a tanuló egyéni problémáival keresse meg tanárát.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

A *pedagógusok* képesek legyenek kollégáikkal, a szülőkkel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra, vegyék észre gondjaikat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat;

- rendelkezzenek alkalmazható és ténylegesen is alkalmazott kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőképességgel.
(szülői fórumok, egyeztető fórumok)

1.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A szülők (gondviselők) mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problémáikkal a pedagógusokhoz;

- o kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához;
- o együttműködhetnek a pedagógusokkal gyermeke nevelésében

az intézmény feladata a partnerközpontú hálózat kiépítése a szülőkkel, az érintettek neveléssel kapcsolatos kérdések megvitatásának folyamatába való minél szélesebb körű bevonásával;

- o megteremteni annak a lehetőségét, hogy az iskola pedagógusai a tanulókkal kapcsolatos
- o igazgatói tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával:
- o a szülőkkel való találkozás alkalmával a családi nevelés és a gyermek pozitívumait erősíteni, őszinte légkört kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét;
- o a szülők bevonása az intézmény különféle programjaiba.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.

- ♣ Szülői értekezlet
- ♣ Fogadóóra
- ♣ Nyílt napok
- ♣ Írásbeli tájékoztató
- ♣ Iskolai rendezvények

1.8.3 Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Az intézmény hatékony működésének egyik fontos feltétele az a kapcsolatrendszer, amely az nevelő-oktató munkát, valamint a szervezeti és működési kereteinket átszövi.

Iskolánk kapcsolatrendszerét a sokrétűség jellemzi. Nyitottak vagyunk minden olyan kezdeményezésre, amelyek hozzájárulnak tanulóink minél sokoldalúbb képzéséhez, szabadidejének hasznos eltöltéséhez, valamint az iskola feltételeinek javításához.

Legfőbb partnereink:

Az eredményes oktató és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres kapcsolatban áll a következő intézményekkel és szervezetekkel:

Pedagógiai programunk kapcsán:

Oktatási Hivatal Budapesti Pedagógiai Oktatási Központ
Magyarországi Montessori Egyesület
Gyermekek Háza Alternatív Alapozó Program
Integrált Oktatásért Alapítvány
Jobb Veled a Világ Alapítvány – Boldog Iskola program
Cilinder Alapfokú Művészetoktatási Iskola
Millenáris Park
Ability Park

ELTE „Inklúziós index” kapcsán (mentorálás):

ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Pedagógiai és Pszichológiai Kar
ELTE Tanító- és Óvóképző Kar

Integráció kapcsán:

Zuglói Benedek Elek Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
Iskola-egészségügyi Szolgálat
Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat 3. sz. és több Szakértői Bizottsági Tagintézménye
Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XIV. Kerületi Tagintézménye
Vakok és Gyengénlátók Egyesülete
Zuglói Család- és Gyermejkölési Központ
Budai Gyermekepszichiátria
Vadaskert
Rév-Katolikus Karitás Szervevénybeteg-segítő Szolgálat

Mérések kapcsán

Oktatási Hivatal Budapesti Pedagógiai Oktatási Központ

Környezeti nevelés kapcsán:

Fővárosi Hulladékhasznosító
ÖKO PANNON
Kht. Humusz Ház
Észak-Pesti Szennyvíztisztító Telep
OBI
Magyar Természetvédelmi Szövetség
Rákosmenti Mezei Őrszolgálat
Magyar Földrajzi Társaság
WWF Zöld Fül Program
Országos Erdészeti Egyesület
Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Polgármesteri Hivatal Főmérnökség-Virágzó Zugló Program
Földművelésügyi Minisztérium-TeSzedd! mozgalom
Iskolakertekért Alapítvány
Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Charity Hungary Közhasznú Nonprofit Kft.
FKF Nonprofit Zrt.

Lelkes Ásványbörze
Utazó Planetárium Kft.

Könyvtár, olvasóvá nevelés kapcsán:
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
Országos Széchényi Könyvtár

Művészetterápia kapcsán:
Wesley János Lelkészképző Főiskola
Magyar Zeneterápiás Egyesület

Sport és egészségnevelés kapcsán
Magyar Labdarúgó Szövetség (Intézményi Bozsik Program)
Zuglói Sport- és Rendezvényszervező Non-profit Kft.
Országos Shiatsu Egyesület
XIV. kerületi Rendőrkapitányság (előadások)

Pénzügyi és gazdasági ismeretek kapcsán:
MNB Pénziránytű Alapítvány
OTP Fáy András Alapítvány Oktatási Központ
Junior Achievement Magyarország

Nemzetközi kapcsolat
Nemzetközi Montessori Egyesület

Önkéntes munka kapcsán
Sylvester János Református Gimnázium (diákjaik nálunk töltik 50 óra önkéntes munkájuk egy részét)

Intézmények:

Közép-Pesti Tankerületi Központ
Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzata
Zuglói Városgazdálkodási Közszolgáltató Zrt.
Cserepesház, Lipták Villa (Zeg-Zug Zuglói Gyermekház)
Óvodák, általános és középiskolák
Szent István Király Zeneművészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Soltvadkerti Gyermektábor
Zuglói Közbiztonsági Non-Profit Kft.
Zuglói Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület
Közlekedési Múzeum,
Mezőgazdasági Múzeum, Magyar Természettudományi Múzeum
Műcsarnok, Nemzeti Múzeum, Planetárium, Szépművészeti Múzeum,
Történelmi egyházak szervezetei,
Coca-Cola,
BVSC, MTK.

Az 1992-ben létrehozott - 2001 márciusa óta közhasznú - XIV. ker. HELTAI GÁSPÁR Általános Iskola ALAPÍTVÁNY elsősorban anyagi támogatásával járul hozzá céljaink megvalósításához.

1.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

- ♣ Osztályozóvizsga - ha a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen, vagy egyéni tanrenddel tanul, és/vagy felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, vagy engedélyezték számára, hogy a tanulmányi követelményeknek egy tanévnél rövidebb idő alatt tesz eleget.
- ♣ Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott, vagy ha az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
- ♣ Különbözeti vizsga letétele - az átvételkor - akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. Az igazgató lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló.
- ♣ Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett **tanulmányok alatti vizsgákra**, azaz:

- ♣ osztályozóvizsgákra,
- ♣ különbözeti vizsgákra,
- ♣ pótló vizsgákra,
- ♣ javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- ♣ akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- ♣ akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít,
- ♣ aki pótló vizsgát tesz.

Kiterjed továbbá olyan tanulókra,

- ♣ akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban augusztus 15-től augusztus 31-ig tehet.

A különbözeti vizsgára tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót tájékoztatni kell.

Az értékelés rendje

A vizsga szóbeli, írásbeli és gyakorlati vizsgarészeket tartalmazhat. SNI, BTM tanuló írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet, illetve a szóbeli vizsgát írásban teheti le a szakteleményében foglaltak értelmében.

A vizsgatárgyak részei (A követelmények külön dokumentumban)

A vizsga sikeres, amennyiben a tanuló a Házirendben tantárgyanként és évfolyamonként meghatározott minimum követelményeket teljesíti:

Vizsgatárgyak részei

Irodalom:	írásbeli és/vagy szóbeli vizsga
Magyar nyelv:	írásbeli és/vagy szóbeli vizsga
Történelem és állampolgári ismeretek:	írásbeli és/vagy szóbeli vizsga
Idegen nyelv (angol):	írásbeli és/vagy szóbeli vizsga
Matematika:	írásbeli és/vagy szóbeli vizsga
Fizika:	írásbeli és/vagy szóbeli vizsga
Földrajz:	írásbeli és/vagy szóbeli vizsga
Természettudomány/ Természetismeret:	írásbeli és/vagy szóbeli vizsga
Biológia:	írásbeli és/vagy szóbeli vizsga
Kémia:	írásbeli és/vagy szóbeli vizsga
Digitális kultúra/ Informatika:	gyakorlati és/vagy szóbeli vizsga
Testnevelés:	gyakorlati vizsga
Vizuális kultúra/Rajz:	gyakorlati és/vagy szóbeli vizsga
Ének-zene:	gyakorlati és/vagy szóbeli vizsga
Technika és tervezés/ Technika és életvitel:	gyakorlati és/vagy szóbeli vizsga
Etika:	szóbeli vizsga

A vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit jelen pedagógiai program külön melléklete tartalmazza.

1.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket. Az átvétel kritériuma, hogy a tanuló és családja azonosuljon az iskola értékrendjével.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni a miniszteri rendeletben meghatározott dokumentumokat.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt.

Az ötödik-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított szintfelmérő vizsgát kell tennie angol nyelvből és azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult.

A sajátos nevelési igényű integrált tanulók átvétele esetében valamennyi évfolyamon a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsági szakvéleménye szükséges.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembevételével az iskola vezetője dönt.

Ha a körzeten kívüli tanuló az első-negyedik évfolyamra jelentkezik, vagy ha az ötödik-nyolcadik évfolyamon tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű, az intézményvezető a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az intézményvezető-helyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Ugyancsak ezt kell tenni akkor, ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló előzőleg már iskolánk tanulója volt, de tanulmányi eredménye, magatartása vagy szorgalma a fentebb leírtak szerint alakul. Ilyen esetben az iskola vezetője az intézményvezető-helyettes(ek) és az osztályfőnökök véleményének figyelembevételével dönt arról, hogy az érintett tanuló folytathatja-e tanulmányait iskolánkban, vagy jelentkeznie kell a lakóhelye szerint illetékes iskolában.

1.11. A felvételi eljárás különös szabályai

A felvételi kérelmek elbírálása során előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, tartózkodási helye az iskola székhelyén van, illetve akinek különleges helyzete azt indokolja. Különleges helyzetűnek tekintjük a jelentkezőt akkor, ha testvére is iskolánkba jár, vagy szülője az iskola alkalmazottja.

Különleges helyzetűnek tekintjük a

jelentkezőt, ha – a testvére is iskolánkba jár,

- szülője, testvére tartósan beteg, vagy
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található,
- az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

2. Helyi tanterv óraterve

Intézményünk helyi tanterve a központi kerettantervben meghatározottak alapján készült.

Az abban meghatározott **szabadon tervezhető órakeret számával az alapóraszámokban biztosított alábbi tantárgyak óraszámát emeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyakból a készségfejlesztésre, az ismeretek rögzítésére, gyakorlására több idő jusson.**

A szabadon választható képességfejlesztő sakk tantárgyat a Sakkpalota Program Referencia Intézményeként több éve oktatjuk.

A helyi tantervben foglalt tantárgyak céljait, feladatait, elsajátítandó tananyagát külön melléklet tartalmazza.

A tanterv felmenő rendszerben a következő periodikussággal lép hatályba:

2020/2021. – 1. és 5. évf.; 2021/2022. - 2. és 6. évf.; 2022/2023. - 3. és 7. évf.; 2023/2024. - 4. és 8. évfolyam

Óraterv a kerettantervekhez – 1-4. évfolyam				
	2020/2021.	2021/2022.	2022/2023.	2023/2024.
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5+1	5+1
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Etika / Hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	0	0	1	1
Idegen nyelv (angol)				2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	5	5	5	5
Sakk	1	1		
Kötelező alapóraszám	(22)	(22)	(22)	(23)
Szabadon tervezhető órakeret	(2)	(2)	(2)	(2)
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

Csoportbontás 4. évfolyam: idegen nyelv - angol (2)

A táblázat tartalmazza a szabadon tervezhető óraszámokat is:

1. évfolyam – matematika 1, sakk 1
2. évfolyam – matematika 1, sakk 1
3. évfolyam – magyar nyelv és irodalom 1, matematika 1
4. évfolyam – magyar nyelv és irodalom 1, matematika 1

A sakk tantárgyat 3-4. évfolyamon szakköri keretben oktatjuk.

Választott kerettanterv: Képességfejlesztő sakk (a sakk, mint oktatási eszköz) 1-4. évfolyam

Kifutó óraterv a kerettantervekhez – 1-4. évfolyam				
	2020/2021.	2021/2022.	2022/2023.	
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+1	6
Idegen nyelv (angol)	-	-	-	2+2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4
Etika / Hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Sakk	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret		(2)	(3)	(3)
Rendelkezésre álló órakeret		25	25	27

Az 1-4. évfolyamon egy osztályban két tanító tanítja a fő tárgyakat úgynevezett guruló rendszerben. Egyik a magyart, másik a matematikát, a többi tantárgyat elosztva egymás között.

Óraterv a kerettantervekhez – 5-8. évfolyam				
	2020/2021.	2021/2022.	2022/2023.	2023/2024.
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Matematika	4	4	3+1	3+1
Történelem és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
történelem				
állampolgári ismeretek				1
hon- és népismeret		1		
Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz	2	2		
természettudomány				
kémia			1	2
fizika			2	1
biológia			2	1
földrajz			1	2
Idegen nyelv (angol)	3+1	3+1	3	3+1
Művészetek	2	1	1	1
ének-zene				
vizuális kultúra	1	1	1	1

dráma és színház – témahét			1	
Technológia				
technika és tervezés	1	1	1	
digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés				
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	(27)	(26)	(28)	(28)
Szabadon tervezhető órakeret	(1)	(2)	(2)	(2)
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

5. évfolyam – angol nyelv 1

6. évfolyam – angol nyelv 1, hon- és népismeret 1

7. évfolyam – matematika 1, dráma és színház 1 (A dráma és színház tantárgyat projektnapok, témahét, vagy tematikus hét keretében tömbösítve szervezzük meg.)

8. évfolyam – angol nyelv 1, matematika 1

Csoportbontás 5 – 8. évfolyam: idegen nyelv - angol (4-4-3-4), informatika (1-1-1-1),

5 – 7. évfolyam: technika és tervezés (1-1-1)

Választott kerettanterv: Gazdasági és pénzügyi kultúra I. 7-8., Vállalkozzunk I. 7-8. évfolyam (matematika és osztályfőnöki, valamint szakköri keretbe építve)

Kifutó óraterv a kerettantervekhez – 5-8. évfolyam				
2020/2021. 2021/2022. 2022/2023.				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelv (angol)	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Etika / Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2,5	2	2
Természetismeret	2	2,5		
Fizika <i>átcsoportosítás</i>	-		(2) 1,5	1+0,5
Kémia <i>átcsoportosítás</i>	-		1+0,5	(2) 1,5
Biológia–egészségtan <i>átcsop.</i>	-		(2) 1,5	1+0,5
Földrajz <i>átcsoportosítás</i>	-		1+0,5	(2) 1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Pénzügyi és gazdasági ismeretek	-			1
Dráma és tánc (ének-zene)	0,5			
Hon- és népismeret (történelem)	0,5			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5

<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret		(3)	(3)	(3)
Rendelkezésre álló órakeret		28	31	31

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy lehetőség szerint minden osztály és tanulócsoporthoz számra biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor a tantárgyfelosztásnak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára megfelelő mennyiségű tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson, így a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására nincs lehetőség.

2.2 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Pedagógiai munkánk során csak olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, feladatgyűjtemény) használunk a tananyag felhasználásához, melyet hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak. A nyomtatott taneszközökön túl egyéb, valamint digitális eszközökre is szükség van.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközössége, szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév májusában szülői értekezletén tájékoztatjuk. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- ♣ a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- ♣ az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók;
- ♣ a taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk, új taneszköz használatát csak az oktatás minőségét lényegesen jobbitó esetben vezetünk be;
- ♣ a taneszközök áránál a szülők anyagi helyzetéhez, a lehetőségekhez igyekszünk közelíteni.

Az integrált oktatásban résztvevő sajátos nevelési igényű tanulók a többségi iskola tankönyveit kiegészítő feladatlapokkal illetve tankönyvekkel, munkafüzetekkel együtt használhatják egyedi rendelés alapján.

Az információs bázis a minőségelvű rendszer fontos eleme, amely segít a biztonságos tankönyv kiválasztásban. Választásunkban döntő, hogy jól használható, minőségileg kifogástalan, tehát megbízható és szép tankönyvet adjunk a gyerekek kezébe. A tankönyvválasztás olyan piaci jellegű szabályozó, amely elősegíti, a jövőben még inkább megvalósítja a minőségelv érvényesülését.

Az iskolai tankönyvhasználat:

- * a tankönyv szerepe a pedagógus felkészülésében, tanmenet és óratervezésben
- * a tankönyv tanórai kiaknázásának lehetőségei
- * a tankönyv, mint közös nevező a számonkérésben, értékelésben
- * a tantestület egysége, illetve a módszerek tudatosítása
- * a szülők bevonása a tankönyvek értékeinek kibontakoztatásába

A választott tankönyvek használatára jól felkészült pedagógusok is sokat segíthetnek abban, hogy a gyermekek is hatékonyabban használják tankönyveiket.

Taneszközök használata

Minimális programnak tekinthető, hogy valamennyi neveléssel-oktatással foglalkozó személy elsajátítsa az alapvető oktatási eszközök kezelését. Tudjon minden pedagógus eredményesen alkalmazni IKT eszközöket a nevelési-oktatási folyamatban. Innovatív taneszközökre szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatás minőségét, nagyobb hatékonyságát biztosítsuk.

Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatos pedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

2.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

6-9 év között „felderítő” szakasz jellemzi a gyermekeket. Ebben az időszakban indul meg a figyelem tudatos irányításának a képessége. Jellemző módon ekkor mindent felfedez és megvizsgál a gyermek, hogy ily módon ismereteket és tapasztalatokat gyűjtsön.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket a személyre szabott differenciált oktatás segítségével törekszünk kiegyenlíteni. Az első két év legfontosabb feladata a meleg, családi, harmonikus tanulási környezet létrehozásával, valamint a megfelelően differenciált feladatok segítségével – melyek kellő örömet és elégedettséget biztosítanak a tanulók számára – a tanulók tanulás iránti pozitív attitűdjének kialakítása. Mindezek mellett fontos a helyes tanulási szokások, a kötelességtudat, az iskolai szabályok elsajátításának kialakítása is.

A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

„A tudatos figyelem kora” (9-12 év között „tudós”)

Érdeklődése már nem annyira a tárgyakra, hanem fokozatosan a miértekre és a hogyanokra irányul. Mindaz, ami korábban érzékszervileg és motorikusan vonzotta, most az ok és az okozat szempontjából ébreszt érdeklődést. A gyerek egészséges fejlődése érdekében lehetővé kell tenni, hogy minél szélesebb körű ismereteket szerezzen, és megismerkedhessen a saját felfedezésein kívül a nagy felfedezők életrajzával és munkásságával, az emberi gondolkodás vívmányaival. Montessori a *kultúra iránti érzékeny fázis*nak nevezi ezt az időszakot. A növekvő tudatosság, a látókör kiszélesedése magától vezet a jóról és a rosszról való kérdezősködéshez. Jellemző erre a korra a spontán csoportformálódás, megjelenik az igény a közös tevékenységre. Ennek megszervezése önmagában is kihívást jelent, amit a gyerekek e korban szívesen vállalnak. Az együttműködés keretét közösen kialakított megállapodások és szilárd szabályok jelentik. A változatos interaktív tanulásszervezési módszerek alkalmazásával igyekszünk a gyermekek belső motivációját kialakítani, ennek érdekében fokozatosan vezetjük be a differenciált egyéni tanulás mellett az egyre bővülő, együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat is. Ettől az életkortól egyre markánsabban jelenik meg a teljesítmény fogalma, mely számos mentálhigiénés feladatot megjelenését is jelenti pl.: a szorongás kezelését, a versengés helyett az együttműködés erősítését.

A konkrét műveleti fázis (7-12 év) időszakában a gyerekeknek mérniük kell, összehasonlítani, összeadni és elvenni. A gondolatok a konkrét művelet elvégzéséből erednek, internalizáció útján. A kognitív képességek csak úgy fejlődnek, ha mód van valódi tárgyakkal gyakorolni. Minden tárgyban a tantervnek olyannak kell lennie, hogy hangsúlyozza az aktív felfedezést, amit konkrét tapasztalatokkal kell megszerezni (Johnson, 1979).

Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. A korábban kialakított készségekre építve változatos tevékenység és munkaformák használatával, a gyermekek motivációjának folyamatos fenntartásával kívánjuk a kulcskompetenciák készségszintű széleskörű alkalmazását megalapozni.

Különös figyelmet szentelünk a tanulók személyiségének, társas kapcsolatainak kibontakoztatására, az elfogadás, az empátia mentén történő együttműködés létrehozására. Mint minden korosztálynál, így itt is kiemelt hangsúlyt kap a mozgás szeretetére, és igényére való nevelés. A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával igyekszünk a test, lelek szellem harmonikus egységének fenntartására, mely a kognitív képességek hatékony kibontakoztatásának is előfeltétele.

A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy a tanuló megfelelő hangsúlyt fektessen a pályaválasztásra, pályaorientációra.

Mindennek elősegítése a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával. Nagy jelentőséget tulajdonítunk a stabil, harmonikus személyiség fejlesztésére, az egyéni sajátosságok és igények figyelembe vételével. Törekszünk a társadalmi felelősség és szerepvállalás alapjainak kialakítására. Ösztönözzük tanulóinkat alkotó részvételre az állampolgári tevékenységeket terén, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatására, mások értékeinek, magánéletének a tiszteletére, a hazaszeretetre és az európai értékek szem előtt tartására.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, egyes évfolyamokon – osztálylétszámtól függően – a digitális kultúrát/informatikát és a technika és tervezést. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, hogy több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

Negyedik évfolyamon kezdődik a nívó csoportos bontás angol nyelvből, amely a nyolcadik év végéig tart. A tehetség, az előző évfolyamok osztályzatai, szintfelmérés, tanítói-szaktanári javaslat az irányadók a csoportok kialakításánál.

5. évfolyamtól 7. évfolyam végéig a technika és tervezés tantárgyat bontjuk elsősorban a balesetveszély elkerülése céljából.

5. évfolyamon az infokommunikációs eszközök száma miatt bekapcsolódik a digitális kultúra/informatika tantárgy bontása 8. évfolyam végéig.

2.4. Etika / hit- és erkölcsan

Alsó és felső tagozaton bevezetésre került az etika, illetve a hit- és erkölcsan oktatása. A szülőknek nyilatkozniuk kell, hogy mit választanak. Ha etika tantárgyat választanak, azt pedagógus tanítja. Amennyiben hit- és erkölcsanoktatást kérnek, úgy a választott egyház hitoktatója oktatja a tantárgyat.

2.5. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelést a köznevelési törvényben meghatározottak szerint szerveztük meg a következő módon:

Minden évfolyamon heti öt testnevelésóra keretében történik az oktatás. A versenyszerűen sportolók a sportklub igazolása alapján heti két testnevelésórán való részvétel alól felmentést kaphatnak.

2.6 Projektoktatás

Iskolánk jellegéből és felvállalt szerepvállalásából – integráció, inklúzió - adódóan számtalan alternatív pedagógiai módszert, eszközt alkalmazunk, így a projektoktatást is. E módszer alkalmazásakor lehetőség nyílik a tanulóknak a pedagógussal együtt történő munkaszervezésre, melynek kiindulópontjában a gyermekek megismerésre törekvő kíváncsisága, illetve problémafelvetései állnak. A hosszabb időn át tartó, a mindennapi élthez kapcsolódó problémafelvetések megoldásának keresése közben a tanulóknak számtalan lehetőségük nyílik a társakkal való közös munkára, az egyéni elképzelések kipróbálására, megvalósítására.

A munka során számos információt kap a gyermek saját magáról - személyiségéről, képességeiről erősségeiről és gyengeségeiről - amelyek lehetővé teszik a mélyebb önismeretet, ezen keresztül a világról alkotott ismeretei is tágulnak. Fontos, hogy a projektoktatás nyílt pedagógia mellett valósuljon meg, teret, lehetőséget adva a tanulók számára az aktivitásra a pedagógus facilitáló, tanácsadó szerepvállalása mellett.

Értékelés célja: motiváló, fejlesztő hatású

Értékelők köre: önértékelés, csoporttársak értékelése, pedagógus összegzése

Szemponatok:

- a projekt tervezési és megvalósulási folyamata;
- a projektmunka produktuma, annak színvonala, esztétikai formája a megadott szempontok szerint;
- az egyéni munka és az együttműködés színvonala, szervezettsége a csoportban (társas kapcsolatok, konfliktusok kezelése), az egyén hozzáadott munkája a csoportmunkához;
- kreativitás a projekt során;

Fenntartható fejlődés - fenntarthatósági témahét

A globális célok a fenntartható fejlődést szolgálják, és a társadalom kiemelt problémáira kívánnak megoldást nyújtani többek között a mélyszegénység felszámolásával, az esélyegyenlőség megteremtésével, a minőségi oktatás biztosításával és a környezetünk védelmével.

A szemléletváltásra a gyermekek a legfogékonyabbak, ezért fontos, hogy minél előbb megismerjék a téma fontosságát, hisz kis odafigyeléssel sokat tehetnek a Föld védelméért.

A fenntarthatóságra nevelés célja, hogy a tanulók az iskolai oktatásban az egyes tantárgyakon keresztül az életkorukhoz igazítottan megismerjék a környezeti, társadalmi és gazdasági rendszerek összefüggéseit, az ember és környezete kapcsolatát, a természetes és épített környezet esztétikumát, kultúránkat, a gazdasági mechanizmusok összefüggéseit.

Pénzügyi és gazdasági kultúra, Vállalkozzunk!, Pénz7 témahét

A gazdasági és pénzügyi ismeretek foglalkozás célja a pénzzel kapcsolatos ismeretek elmélyítése, a korosztálynak megfelelő korszerű pénzkezelés formáinak megismertetése játékos formában.

Célja a pénzügyi szemléletformálás, kézzelfogható, gyakorlati ismeretek a mindennapi pénzügyi tervezéshez felhasználva a modern kommunikációs technikák játékos és interaktív lehetőségeit, segítse a diákoknak megérteni a pénzügyi, gazdasági világ történéseit, és elindítsa őket a jövőtudatosság útján.

Digitális témahét

Célja a digitális kompetencia fejlesztése, az infokommunikációs technológia hatékony alkalmazása, ennek nyomán a digitális kompetenciát alkotó készségek, képességek fejlesztése.

A Digitális Témahét keretében kiemelt figyelmet fordítunk:

- a multidiszciplináris megközelítésre: a matematika, a természettudományok, valamint a művészet- és társadalomtudományok együttes megjelenítésére;
- a digitális technológia használatára;
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztésére;
- a pedagógusok közötti együttműködés élénkítésére,
- a projekt módszer alkalmazására;
- a médiatudatosságra.

2.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését.

E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- ♣ A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítségének formái:
- ♣ Tájékoztatás kedvezményes ebéd igénybeviteléről.
- ♣ Javaslatétel rendszeres gyermekvédelmi támogatás kérésére.
- ♣ Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.
- ♣ A tanulók jogainak fokozott védelme.
- ♣ Az Egészségnevelési program keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok, a védőnő és egyéb szakemberek segítségével (drog, alkohol, dohányzás, média).
- ♣ Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a különböző szenvedélyek elleni támogatás megvalósításához.
- ♣ Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- ♣ Kapcsolattartás a segítő szakemberekkel.

Szociometriai felméréseket készítünk a tanulói kapcsolatok feltárása érdekében.

A veszélyeztetett, illetőleg a hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az osztályfőnökök végzik, akik folyamatos kapcsolatot tartanak a Család- és Gyermekjóléti Központ szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatósággal.

2.8 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei:

- ♣ folyamatosság, rendszeresség,
- ♣ korrektség,
- ♣ igényesség,
- ♣ objektivitás és empátia egészséges aránya,
- ♣ a tanulói önkontroll fejlesztésének igénye.

A számonkérésnek, a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei.

- ♣ Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára
- ♣ vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- ♣ A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.

- ♣ Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- ♣ A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás – képesség - teljesítmény egységében kell értékelni.
- ♣ Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- ♣ A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

Értékelés

Szöveges értékelés az 1-4. évfolyamon

Az **1. évfolyamon** szöveges értékelést alkalmazunk **negyedévenkénti** értékelésekkor – háromnegyed éves értékelést csak ezen az évfolyamon adunk a tanulók számára. **2. évfolyamon** a negyedéves és féléves szöveges értékelés mellett a tanulók **év végén** már **számszerű** értékelést kapnak. A szöveges értékelésekben a törvényben meghatározott szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló **kiválóan (5), jól (4) vagy megfelelően (3) teljesített**, ill. **felzárkóztatásra szorul (2)**. A minősítésnek a tanuló teljesítményére, szorgalmára, magatartására vonatkozó megállapításokat kell tartalmaznia. A felzárkóztatásra szorul minősítés esetén a szülő bevonásával lépéseket teszünk a gyenge teljesítmény okainak feltárására és a felzárkóztatás módjának kidolgozására. (Az okokat feltáró és a felzárkóztató munkába különböző segítő szakembereket – iskolapszichológust, logopédust, fejlesztő pedagógust – is bevonunk.)

A 3. és a 4. évfolyamon a gyermekek teljesítményük értékelésekor érdemjegyeket kapnak. Félévkor és tanév végén a tanulók tantárgyi teljesítményét osztályzatokkal értékeljük.

A **sakk tantárgy esetében** a tanulók részvételét valamennyi évfolyamon „**részt vett**” bejegyzéssel igazoljuk a bizonyítványban.

Értékelés típusai:

- * **Diagnosztikus értékelés** célja: helyzetfeltárás, az egyénre, csoportra szabott nevelési - oktatási stratégia kialakítása.
- * **Formáló értékelés** célja: a folyamat közbeni irányítás, segítség, korrekció – szöveges formában, mindig a gyermek konkrét tennivalóját jelöljük ki.
- * **Szummatív értékelés** célja: összegzés, adott téma, tantárgy, időszak vagy tanév eredményességének megállapítása.

Az ellenőrzés fajtái:

- 1) szóbeli feleltetés,
- 2) házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- 3) írásbeli számonkérési formák:
 - ♣ írásbeli felelet (egy anyagrészből),
 - ♣ beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
 - ♣ röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból, illetve néhány azzal összefüggő tananyagból),
- 4) dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
- 5) témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő).

- 6) a tanuló produktumának (pl.: rajz, technika órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása) ellenőrzése.

Funkciói:

- ♣ a tanulók folyamatos motiválása,
- ♣ visszajelzést ad a tanárnak a tanulók, illetve az osztály adott anyagrészből elért tudásszintjéről,
- ♣ reális önértékelés kialakítása,
- ♣ a reális pályaválasztáshoz segítése.
- ♣ A teljesítmények mind mennyiségi, mind minőségi értelmezését alkalmazzuk. A követelményekhez mért teljesítmény aránya a témazáró dolgozatok esetében % -ban is kifejezhető, értelmezhető.
- ♣ A magatartás és szorgalom értékelésénél komplexitásra törekszünk, ezért a magatartásnál a viselkedéskultúrát, a társas kapcsolatokat és szokásrendhez való viszonyulást értékeljük.
- ♣ A szorgalmat az iskolai szokásrendszer betartása kapcsán és az egyes tantárgyaknál is értékeljük.
- ♣ A tanév elején ismertetjük a szülőkkel az iskola követelményeit. Az értékelők kiosztása után lehetőséget biztosítunk a szülők számára a megbeszélésre.
- ♣ A gyermekeknek is ismerniük kell, mit várunk el tőlük, ezért folyamatosan szóban tájékoztatjuk őket erről.
- ♣ A tanuló az 1. évfolyamon csak akkor utasítható évfolyamisméltésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.
- ♣ A szülő kérésére kizárólag az 1. évfolyamon egy alkalommal engedélyezhető az évfolyamisméltés.

Értékelés az 5 -8. évfolyamon folyamatos

A folyamatos értékelés funkciói:

- ♣ visszajelzés a diáknak számára a problémamentes továbbhaladás érdekében,
- ♣ jelzés a szülőknek gyermeke adott tantárgybeli előmeneteléről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- ♣ órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- ♣ szóbeli felelet értékelése,
- ♣ gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (képességárgybeli teljesítmény értékelésére),
- ♣ írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok),
- ♣ szülőknek KRÉTA napló/egyéb infokommunikációs csatorna útján küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy – esetleg – a kiemelkedően jó teljesítményért

Írásbeli feladatok értékelése

Az írásbeli munkák értékelése az előbbieken leírtak figyelembevételével történik. A pedagógus – piros tollal – javítja a dolgozatokat, beadott írásbeli munkákat – pl.: házi dolgozat. A javítás során az egyes feladatokra adható maximális és a tanuló által elért pontszámot is fel kell tüntetni. A tanuló számára a hibát javítással jelezni kell. A munka értékelése során lehetőleg a tanulóval közölni kell a ponthatókat, s számára biztosítani szükségeltetik a kijavított írásbeli munka megtekintését.

A pedagógus a szülőket, a tanuló ellenőrzött, javított munkáinak eredményéről minden esetben írásban, a jegyek KRÉTA naplóba való beírásával tájékoztatja.

Szóbeli értékelés

A gyermekek tudásának szóbeli ellenőrzésekor a következő szempontokat mérlegeli a pedagógus az értékelés során:

- ♣ A tanuló tárgyi tudását, a tudás pontosságát, megalapozottságát.
- ♣ A tudás mélységét, a gyermek által alkalmazni tudását.
- ♣ A kifejezés módját, a kommunikáció folyamatosságát.
- ♣ A tantárgyi nyelvezet ismeretét, alkalmazását.
- ♣ A tanuló fellépését, kiállítását, magabiztosságát

A feleletek értékelésekor minden esetben figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat és a szakértői vélemények javaslatait, megállapításait.

A szóbeli feleletek – kiselőadások stb. – értékelése

Jeles (5) az a szóbeli felelet, mely során a gyermek

- ♣ pontos, mély, alkalmazó tudásról tesz bizonyosságot,
- ♣ érti és használja a tantárgy specifikus kifejezései,
- ♣ kerek mondatokban szép magyarsággal fejezi ki mondanivalóját,
- ♣ a tanuló határozott, magabiztossággal számol be tudásáról.

Jó (4) az a szóbeli felelet, mely során a gyermek

- ♣ az előbb felsoroltakat teljesíti apró bizonytalanságokkal, de lényegi tévedés tárgyi tudásában nem fellelhető.
- ♣ Tudása mély, meggyőző, az elsajátított ismereteket alkalmazni képes, az ok – okozati összefüggéseket felismeri.

Közepes (3) az a szóbeli felelet, mely során a gyermek

- ♣ bizonytalan tudásában, vagy a beszámoló során néhány jelentősebb tárgyi tévedést ejt.
- ♣ ha a tényanyagot elsajátította, de tárgyi tudását alkalmazni nem tudja, az ok - okozati összefüggéseket nem ismeri fel.

Elégséges (2) az a szóbeli felelet, mely során a gyermek

- ♣ bizonyosságot tesz arról, hogy a NAT által előírt tantárgyi minimum követelményeket elsajátította.

Elégtelen (1) az a szóbeli felelet, mely során a gyermek

- ♣ Bizonyítottan nem sajátította el a NAT által előírt tantárgyi minimum követelményeket

A magyar nyelv, irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyosságot tehetnek;

A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, angol nyelv (a 4-8. évfolyamon), matematika, környezetismeret, természettudomány/természetismeret, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:

a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik; az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írhatnak.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrizhetik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében – a témazáró dolgozatot és az írásbeli feleletet kívül – lehetőleg minden tanulónak felelnie kell szóban is:

az ének-zene, a vizuális kultúra/rajz, a digitális kultúra/informatika, a tervezés és technika tantárgyból valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva

(A testnevelés követelményeinek elsajátítását online oktatás során nem csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)

- A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első felében minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.

A második évfolyam második félévétől a nyolcadik évfolyamig a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

- A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztszeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám)
- érdemjegyekre történő átváltása a szaktárgyat tanító nevelők egyeztetése alapján történik.
- Az osztályzatok súlyozása a helyi szokásrendszer szerint a következő lehet: témazáró – 1-2 jegynek számít; írásbeli/szóbeli felelet, írásbeli röpdolgozat, gyűjtőmunka, kiselőadás (powerpoint), pontok, házi dolgozat – 1 jegy. A pontok osztályzatra váltása szaktanártól függ. Törekedni kell arra, hogy minden tanuló valamennyi tantárgyból – heti 1 órás esetében is - lehetőleg minden hónapban kapjon osztályzatot.

Az integrált oktatásban részesülő bizonyos SNI tanulók értékelése „A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának elvei”-ben lefektetett követelmények alapján történik.

Az ellenőrzés a Montessori iskolában nem kizárólag a pedagógus feladata.

A taneszközöknek lehetőséget kell nyújtani az önellenőrzésre, a hibák önálló korrigálására és az önértékelésre. A diák tehát a rendelkezésére bocsátott eszközökkel dolgozik, saját magát ellenőrzi, és ha szükséges, javítja. Amennyiben nem érti a hiba okát, utána néz szakkönyvekben, vagy kéri a társa vagy a pedagógus segítségét.

A pedagógus is állandóan ellenőriz. Elsősorban az alsóbb évfolyamokon ennek eszköze az a szisztematikus megfigyelés, amit nem kívülállóként, hanem egy, az eseményekben aktívan résztvevő személyként végez.

A közös munka folyamatában a pedagógus folyamatosan érzékeli a tanuló fejlődési ütemét és szintjét. Így megvalósul a normatív és tapasztalati irányítás egyensúlya a tanulásszervezésben. A feladatok, tevékenységek megajánlásánál a megfigyelés eredményeire támaszkodik.

A megfigyelés nem időszakosan, hanem állandóan zajlik, tehát nem elsősorban az egyes időszakok teljesítményeit térképezi fel, hanem kiterjed az egész személyiség fejlesztésére, annak különböző megnyilvánulásaira, így a tanulási szokásokra, a haladási ütemre, az ebben mutatkozó esetleges nehézségekre, zavarokra.

Míndez naprakész információkat nyújt az adott gyerek fejlettségéről, a kognitív (tantárgyi), az affektív (neveltségi) és a pszichomotoros (tevékenységi) követelmények megvalósulása folyamatában.

A Montessori oktatási forma sajátos szervezéséből fakadóan az önálló tanulás folyamatában a feladatok megoldását az önellenőrzés követheti. Ez pozitív vagy negatív megerősítés forrása, és hozzájárul az önellenőrzés kialakulásához. Szükséges viszont a helyes tanulási technika és a szervezés önálló irányításának kialakítása, megerősítése, illetve korrekciója az egyes tanulóknál.

A tanulók tevékenységének értéke magában a tevékenységben rejlik, beleértve annak esetleg hibás produktumát is. A hibák segítségével a pedagógus bepillantást nyerhet a tanulási folyamatba, levonhat olyan következtetést, hogy túl magasra tette a mércét (ld.: diagnosztikus értékelés).

A javítás, korrigálás akkor helyénvaló, ha ezzel felhívja a diák figyelmét, hogy másképp közelítsen a dologhoz (ld.: formatív értékelés).

Mindezek legfontosabb következményének az önértékelő képesség kialakítását tekinthetjük, mely a személyiségfejlődés szerves részét képezi. A folyamatos megfigyelés lehetőséget biztosít a diagnosztikus (feltáró) és a formatív (tanulási folyamatot fejlesztő) értékelés megvalósításához.

2.9. A magasabb évfolyamba lépés

1. A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a miniszter által kiadott kerettantervekben "A továbbhaladás feltételei" c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.

2. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból minimum az "elégéses" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

3. Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon tanév végén egy vagy három tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus 15-től -31-ig javító vizsgát tehet.

4. Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon a tanév végén négy vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.

5. A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tenni, ha

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, és nem osztályozható;
- egyéni tanrenddel rendelkezik;
- ha egy tanulónak egy adott tanítási évben egy adott tantárgyból az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a tanítási órák 30%-át meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak a száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

6. Az integrált oktatásban résztvevő tanulók bizonyos részének a sajátos nevelési igényű tanulók részére lefektetett követelményeknek kell megfelelnie.

2.10 Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása;

Az első-negyedik évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére gyakorlás céljából kaphatnak szóbeli, írásbeli házi feladatot;

Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – gyakorlás céljából kaphatnak szóbeli, írásbeli házi feladatot;

A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozat írható.

Az írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

A napközis és tanulószobai tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje):

az 1-4. évfolyamon max. 60 perc (gyakorlás)

az 5-8. évfolyamon max. 120 perc (gyakorlás)

Gyakorisága: napi rendszerességgel adható.

2.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerésére szolgáló tananyag

Szűkebb környezetünkben, Zuglóban az alábbi nemzetiségek élnek: bolgár, görög, horvát, lengyel, német, örmény, roma, román, ruszin, szerb, szlovák.

Az itt élő nemzetiségek kultúrájának, hagyományainak megismeréséhez a Nemzeti Alaptantervben és a Kerettantervben meghatározott tartalmakat vesszük irányadónak.

A tantárgyi keretek között megjelenő etnikai kisebbség kultúrájának, képzőművészetének, zenei világának, népviseletének és életmódjának megismerése az évfolyamok tantervi követelményeibe építve, az egyes témakörök részterületeiként jelennek meg, így különféle formában kerülnek bemutatásra:

- tantárgyi és osztályfőnöki órák
- projektnapok, hagyományőrző rendezvények.

2.12 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- ♣ az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- ♣ a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évenkénti gyakorisággal végezzük el a testnevelési

órákon a *Hungarofit* rendszer alkalmazásával, amely *Dr. Mérei Ildikó* nevéhez fűződik. A tanulók

általános fizikai teherbíró képességének értékeléséhez és minősítéséhez használt *Hungarofit* (fizikai fittség mérése) alpmérései az alábbiak:

- ♣ Aerob vagy alap-állóképesség mérése: 2000 m-es síkfutással.
- ♣ Izomerő mérése és dinamikus ugróerő mérése helyből távolugrással páros lábbal.
- ♣ Dinamikus dobóerő mérése: kétkezes labdadobás hátra fej fölött, tömött labdával.
Kar-, törzs- és lábizmok együttes dinamikus erejének mérése: egykezes labdalökés helyből az ügyesebb kézzel tömött labdával.
- ♣ Dinamikus erő-állóképesség mérése: vállövi és karizmok erő-állóképességének mérése: mellső fekvőtámaszban karhajlítás és -nyújtás folyamatosan kifáradásig.
- ♣ A csípőhajlító és a hasizom erő-állóképességének mérése: hanyatt fekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan.
- ♣ A hátizmok erő-állóképességének mérése: hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig.

A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak. A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók a mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke.

A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre hozzáférhetőek legyenek.

Az adatbázis rendszeres vezetésének a testnevelő tanárok feladata. *A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanév március és április hónapjában bonyolítjuk le.*

A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják.

2.13 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- ♣ érzelmek alkotó kezelése,
- ♣ stresszkezelés,
- ♣ önismeret, önbecsülés megerősítése,
- ♣ célok megfogalmazása és kivitelezése,
- ♣ konfliktuskezelés,
- ♣ problémamegoldás, döntéshozás,
- ♣ kortárs csoport nyomásának kezelése,
- ♣ segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- ♣ elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- ♣ egészséges táplálkozás,
- ♣ rendszeres testmozgás,
- ♣ higiénés magatartás,
- ♣ tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk, mely egyben biztosítja is a folyamatosságot a környezeti nevelés során. A célok meghatározásánál figyelembe vettük a pedagógusok véleményét is, kiemelt hangsúlyt adva a gyakorlatnak, mivel fontosnak tartjuk, hogy elérhető, teljesíthető célokat tűzzünk ki magunk elé.

Első és második évfolyam:

- ♣ fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát
- ♣ játékos átmenettel felkészíteni a tanulási tevékenységre
- ♣ elemi ismereteket közvetíteni a tanuló számára
- ♣ kielégíteni a gyermek kíváncsiságát
- ♣ érzelmi kötöttséget kialakítani a gyermekben a természettel
- ♣ kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre
- ♣ az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása

Harmadik és negyedik évfolyam:

- ♣ fejleszteni a tanuló környezete iránti megértési vágyát
- ♣ tudatosítani a környezetből megismerhető értékeket
- ♣ mintákat adni a természet megismeréséhez
- ♣ kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét

- ♣ az esztétikai nevelés részeként kialakítani a közvetlen környezet rendezettségének igényét
- ♣ kialakítani egy természet- és embertisztelő szokásrendszert

Ötödik és hatodik évfolyam:

- ♣ képi megismerési formákkal továbbfejleszteni a természettel kialakult kötődést
- ♣ stabilizálni a kialakult helyes viselkedési szokásokat
- ♣ lehetőséget biztosítani gyakorlati tapasztalatok szerzésére a végzett tevékenységek során
- ♣ megalapozni a környezettudatos érdeklődés kulcskompetenciáit
- ♣ tovább erősíteni a környezeti tapasztalatszerzés készségét és képességét
- ♣ kialakítani az empátia képességét a természeti jelenségekkel kapcsolatosan

Hetedik és nyolcadik évfolyam:

- ♣ elvont megismerési formákat is felhasználva továbbfejleszteni a természettel kialakult érzelmi kötődést
- ♣ a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést
- ♣ fejleszteni a tanuló önismeretét és együttműködési képességét a környezeti problémák iránt érzett felelőssége kapcsán
- ♣ kialakítani a gyermekben az emberiség közös problémái megértésének képességét
- ♣ a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal
- ♣ a természet-közelség igényének, a pozitív jövőképek a kialakítása

2.14. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A magatartás értékelésének elvei

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5)**, **jó (4)**, **változó (3)**, **rossz (2)** minősítéseket, érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását a második-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli - a tanuló véleményezésével. A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot a KRÉTA naplóba és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;

- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házi rend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk. A tanulók szorgalmát a második-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A tanulók szorgalmát a második-nyolcadik évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzik. A tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot a KRÉTA naplóba és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;

- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Az iskolai jutalmazás formái

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretet adhatók:

- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- ♣ szaktárgyi teljesítményért,
- ♣ példamutató magatartásért,
- ♣ kiemelkedő szorgalomért,
- ♣ példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

Az egyes tanévek végén a kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

A kerületi és magasabb szintű versenyeken kiváló eredménnyel szereplő tanulók - amennyiben egyéb - a tanévzáró ünnepélyen bársony kötésű „ÉV DIÁKJA” címet kapnak.

A több éven keresztül a versenyeken kiváló eredményt elért nyolcadikos tanulók, ha tanulmányi munkájuk és magatartásuk is lehetővé teszi, „HELTAI ÉREM” díjat vehetnek át.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki/igazgatói dicséretben részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

Az egyes tanévek végén a példamutató magaviseletű tanulók, ha kiemelkedő közösségi munkát végeztek, oklevél és könyvjutalomban részesülnek, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

2.15 KÖNYVTÁR-PEDAGÓGIAI PROGRAM

Helyi tanterv a könyvtárhasználati órákra

Jogszabályi háttér:

- A tanuló joga, hogy igénybe vegye az iskolai, kollégiumi könyvtári szolgáltatásokat. (2011.évi CXC.tv. 46.§(6)c)
- Az iskolai könyvtár az iskola működéséhez, a *pedagógiai program megvalósításához*, a neveléshez, tanításhoz, tanuláshoz szükséges dokumentumok rendszeres gyűjtését, feltárását, megőrzését,
- *a könyvtári rendszer szolgáltatásainak elérését és mindezek használatát, továbbá*
- könyvtárhasználati ismeretek oktatását biztosító, az intézmény *könyvtárpedagógiai tevékenységét koordináló szervezeti egység*. (20/2012. rend. 163.§(1))
- Alapfeladata: az intézmény helyi pedagógiai programja és könyvtár-pedagógiai programja szerinti tanórai foglalkozások tartása (20/2012 rend. 166§(1)c)

Az iskolai könyvtár funkciói: információs-kommunikációs központ, forrásközpont, tudástár, a tanulás-tanítás színtere, közösségi tér, tartós tankönyvtár használatának biztosítása.

A pedagógiai program ezen funkciók betöltésére a következőket váltja valóra:

- A könyvtár „forrásközpontként” való felhasználással megalapozza az önműveléshez szükséges attitűdöket, képességeket, tanulási technikákat.
- Felkészíti és ébren tartja az írott betű, a szellemi munka iránti tiszteletet, az elmúlt korok értékeinek megbecsülését, az önművelés iránti igényt.
- Felkészíti a tanulókat az önálló könyvtárhasználatra, IKT-vel bővített ismeretszerzésre.
- Kialakítja és fejleszti azokat a magatartásmódokat és képességeket, amelyek a könyvtár mindennapos használatában elengedhetetlenül szükségesek.
- A tanuló joga az információhoz való hozzáférés, képes legyen azokat céljainak megfelelően feldolgozni és alkalmazni.

Helyzetelemzés:

Iskolai környezet: Iskolánk Zugló zöldövezetében található, sokszínű és sokfajta lakókörnyezetből érkező gyermekek alkotják az iskola diákságát. Ehhez igazodva alakult ki a gyűjteményszervezés mélysége szerinti kategorizálás, melyet a könyvtári SZMSZ tartalmaz.

A könyvtár állománya szabadpolcos, a nagyteremben elhelyezkedő epika, líra és dráma tagolásban található, a kisteremben pedig a tartós tankönyvtár kapott helyet.

A könyvtárhasználók köre kiterjed az iskola tanulóira, pedagógusaira és dolgozóira.

A gyűjtemény feldolgozása a Szirén integrált könyvtári rendszerben működik, a szolgáltatások is ezen belül érhetők el, a kölcsönzést a papíralapú kölcsönzőkönyvek rögzítik.

A pedagógiai programban a diáknak képessé kell válnia arra, hogy

- - az információból értelmezze a lényegét,

- - jó minőségű munkákat készítsen,
- - önállóan tanuljon,
- - munkacsoport tagjaként hatékonyan tevékenykedjen,
- - az információt és információk technikát felelősen és etikusan használja.

Az ehhez szükséges tanulási készségek a következők:

- - az önálló (önszabályozott) tanulás készsége,
- - az együttműködési készség,
- - a tervezési készség,
- - az információ megtalálásának és összegyűjtésének készsége,
- - a kiválasztás és az értékelés készsége,
- - a rendszerezés és a jegyzetelés (rögzítés) készsége,
- - a közlés (kommunikálás) és megvalósítás készsége,
- - az értékelési készség.”

Küldetésnyilatkozat és jövőkép:

Iskolánk olyan pedagógiát vall magáénak, melyben a gyerekek sokoldalúan, sokszínűen sajátíthatják el ismereteiket. A könyvtár működésében megfogalmazott célok a következők :

- ◆ diákjaink olvasásfejlesztése,
- ◆ a viselkedéskultúra fejlesztése,
- ◆ a tananyag mélyítése,
- ◆ önálló gyűjtőmunka a könyvtárhasználat által.

Ezért prioritást kapnak azok a tartalmak, melyek ezt a célt szolgálják.

Az 1-4. évfolyamon az állománygyarapítást elsősorban a **mesékre és az ismeretterjesztő irodalomra** terjesztjük ki. Ahhoz, hogy élményszerűvé varázsoljuk a könyvtárban eltöltött órákat, az osztályok közreműködésével egy otthonos mesesarkot alakítunk ki felajánlásokból (gyerekmunkák laminált rajzokból, díszek, színes feliratok, szönyegek).

Osztályainkkal forgószínpad-szerűen meglátogatjuk kerületünk **Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár**hoz tartozó tagkönyvtárait kihelyezett könyvtári óra megtartásával, ahol az adott hónap legnépszerűbb meséjével ismerkedünk a gyerekek **felolvasás-versenyével** egybekötve.

Az 5-8. évfolyamon prioritást élveznek a tananyaghoz kapcsolódó tartalmak, ezért az állománygyarapítás keretében a **kötelező olvasmányok, az általános lexikonok, és az ismeretterjesztő irodalom beszerzése** a cél. Biztosítjuk, hogy minden kötelező olvasmány elegendő mennyiségben legyen hozzáférhető, illetve a Tessloff-Babilon Kiadó „Mi micsoda” sorozatának minél több darabja a könyvtár állományát képezze.

Meghirdetjük **„A hónap könyve”** projektet, melynek keretében a könyvtári faliújságon megjelenik az a könyvismertető, amely a legsikeresebbnek bizonyul. Megtartjuk a **„Szavazz a kedvenc könyvedre!”** programot, melynek keretében könyvtárhasználati óra után adhatják le szavazataikat diákjaink a könyvtár gyűjteményéből választva. A nyertes könyv bekerül a következő évi tananyagba egy magyar óra erejéig az érintett évfolyamon.

Fontos, hogy diákjainkkal eljussunk az **Országos Széchényi Könyvtárba**, illetve vezetéssel egybekötve a **FSZEK Központi Könyvtárba**.

Közhasznú tájékoztatásként a könyvtári faliújságra felkerülnek a nagyobb kiadók újdonságai, illetve a kerületi könyvtárakban legnépszerűbb kiadványok aktuális jegyzéke.

Ezen küldetésnyilatkozatban foglaltak módot adnak arra, hogy a felnövekvő nemzedék önálló, kreatív könyvtárhasználó legyen és elsajátítsa azt a kulturált viselkedési formát, amely a könyvtárban tanulható meg.

Helyi tanterv:

A könyvtár több szinten lát el pedagógiai feladatokat:

1. A tantervben meghatározott könyvtári órák;
2. A könyvtárban megtartott szakórák;
3. Információgyűjtés a könyvtárban;
4. Közösségszervezés;
5. Rendezvények színhelye

Ez a többszintű feladatellátás (szorosan együttműködve a magyar és informatika tantárgyakkal) lehetővé teszi a legtöbb kulcskompetencia – anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció; digitális műveltség gyarapítása; hatékony, önálló tanulás; természettudományos; matematikai; esztétikai; szociális és állampolgári; kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia – komplex fejlesztését.

1. A tantervben meghatározott könyvtári órák

A tantervben meghatározott könyvtári órákat a könyvtárostánár tartja párhuzamos óraként a szakos tanárral.

Az 1-4 évfolyamon elsősorban magyarórák keretén belül nyílik lehetőség könyvtári szakórákra. A pedagógiai feladatok a következők:

1. évfolyam	Könyvtári séta az iskolai könyvtárban. A könyvtárban szokásos viselkedési szabályok tanulása. A kölcsönzés módja. Barátkozás a könyvekkel, elsősorban képeskönyvekkel, mesekönyvekkel. Mesekönyvek, gyermekversek helye a könyvtárban.
2. évfolyam	A könyv főbb részei. Az olvasástanulás segítése. Ismerkedés az <i>Ablak – zsiráf</i> képes gyermeklexikonnal. Betűrend használata a Gyermeklexikonban. A könyvek jellemző adatainak megfigyelése. Szövegekben a kép és szöveg együttes értelmezésének gyakorlása. Ismerkedés a gyermekújságokkal. Olvasásra nevelés könyvajánlásokkal, szabad választással a gyerekirodalomból.
3. évfolyam	A könyvek tartalmi csoportjainak: szépirodalom, ismeretterjesztő irodalom megismerése. A könyvtár tereinek megismerése. Könyvek keresése szabadpolcon szerző és cím szerint. Cím és tartalomjegyzék alapján szépirodalmi és ismeretterjesztő könyvek témájának megállapítása. A lexikon és szótár egyező és eltérő vonásai. Olvasásra nevelés könyvajánlásokkal, szabad választással a gyerekirodalomból.
4. évfolyam	A lakóhelyi és az iskolai különböző információhordozók megismerése. Beszámoló egyéni olvasmányélményekről. Információk gyűjtése gyerekeknek készült ismeretterjesztő művekből. Ismerkedés a folyóiratokkal. Közmondások, szólások, állandó szókapcsolatok megismerése kézikönyvekből. Az olvasás további ösztönzése.

Az 5-8. évfolyamon a magyar és a digitális kultúra/informatikaórák együttesen adnak lehetőséget könyvtári szakórákra.

A magyarórák könyvtári témái:

5. évfolyam	Tájékozódás a dokumentumtípusokban: könyv, időszaki kiadvány, sajtótermék, évkönyv, segédkönyvek: szótár, lexikon. Általános és szaklexikon, általános és szakenciklopédia fogalma, felépítésük, szerkezetük bemutatása, használata, ismeretlen kifejezések magyarázata, személyekhez, témákhoz kapcsolódó adatok gyűjtése. A vázlatkészítés menete. Az olvasás mellett az egyéni kutatómunkának, szorgalmi feladatok végzésének ösztönzése.
6. évfolyam	A könyvekből gyűjtött adatok rendezése. Önálló ismeretszerzés megtapasztalása, gyakorlása. Tantárgyi gyűjtőmunka. Tapasztalatgyűjtés különböző információhordozók működéséről, használatáról. Az olvasás mellett az egyéni kutatómunkának, szorgalmi feladatok végzésének ösztönzése.
7. évfolyam	Az információörögzítés kezdetei, írástörténet áttekintése. A könyvtár írott és modern technológián alapuló dokumentumainak felhasználása különféle témák feldolgozásában. Forráshasználat, forrásjegyzék, az idézés módjainak megismerése. Gyakorolják a segédkönyvek, a korosztálynak készült szótárak, lexikonok használata, ismeretlen kifejezések jelentésének önálló megkeresése egynyelvű szótárakban. Keresés elektronikus katalógus segítségével
8. évfolyam	A tárgyi katalógus használata önálló feladat megoldásához, cédulázás, vázlat, forrásjegyzék készítése a gyűjtött adatokból. Híres könyvtárak, könyvtártípusok bemutatása. Információk kritikus befogadásának megalapozása. Elektronikus katalógus-, integrált könyvtári rendszerek használata a kötelező irodalom lelőhely-felkutatására

A digitális kultúra/informatikaórák könyvtári témái:

5. évfolyam	Hagyományos és új információs eszközökön alapuló könyvtári szolgáltatások megismerése. Az iskolai könyvtár, mint információs rendszer. Állományrészek az iskolai könyvtárakban: szépirodalom betűrendben, ismeretközlő irodalom szakrendben. Multimédiás eszközök a könyvtárhasználatban
6. évfolyam	Tanulmányi feladathoz keresőkérdések megfogalmazása. A kézikönyvtár összetételének és tájékozódásban betöltött szerepének megismerése. A könyvtári tájékozódás segédeszközei: a kézikönyv, adattárak, MEK.
7. évfolyam	A könyvtártípusok, az elektronikus könyvtár lehetőségei és alkalmazása a tanulási folyamatban, a közhasznú tájékozódásban és a rekreációban. A folyóiratok tájékoztató apparátusa. Az elektronikus információhordozók használatával kapcsolatos tudnivalók.
8. évfolyam	Az információkeresés lehetséges formái az iskolai könyvtárban a korábban tanultak összegzése alapján. A Cutter-számok alapján keresés a különböző elektronikus katalógusokban. Az ETO felépítése, ISBN, ISSN számok

- a könyvtár fogalmának informatikai, könyvtári értelmezése;
- megmutatni azt, hogy a technika fejlődésével az új információk új és újabb ismerethordozókon jelennek meg, tapasztalatszerzés ezek használatában;

- az új technológiákon alapuló informatikai eszközök kibővítik a hagyományos könyvtári tájékozódás kereteit, tapasztalatszerzés ezek használatában;
- felkészítés az információs társadalom kihívásainak fogadására, az információk elérésére, kritikus szelekciójára, feldolgozására és a folyamat értékelésére;
- a forrásfelhasználás etikai szabályainak elsajátíttatása és a normakövetés követelményeinek elfogadtatása.

2. A könyvtárban megtartott szakórák

A könyvtáros:

- szakirodalommal segíti a tanárokat;
- fogadja a szaktanárok által kért órákon az osztályokat;
- megismerteti az adott tárgy kézikönyveit, segédkönyveit, a könyvtárban lévő szakirodalmát, hangzó és elektronikus dokumentumait;
- bemutatja a szaktárgy tudománytörténeti érdekességeit
- bemutatja a szaktárgyak történetének híres alakjait, felfedezőit, tudósait a könyvtárban lévő szakirodalom segítségével.

A könyvtárban projektor, interaktív tábla használatára, tudományos és ismeretterjesztő multimédiás anyagok, filmek vetítésére is van lehetőség, természetfilmek, oktatófilmek segítik a könyvtárban megtartható szakórákat.

3. Információgyűjtés

A könyvtár nyitvatartási ideje heti 22 óra, amelynek egy része a tanítási órák utáni időszakra esik, hogy a tanulónak legyen lehetősége, elegendő ideje a könyvtár használatára. A könyvtár segítséget adhat a házi feladat, szorgalmi feladatok megoldásában, kiselőadásokra, versenyekre (pl. Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Verseny), pályázatokra való felkészülésben. Ezt elsősorban szakkönyveink-és a multimédiás eszközök használata teszik lehetővé.

4. Közösségszervezés

Szabadidő eltöltése céljából leggyakrabban a felsős tanulószobás diákok látogatják a könyvtárat, ahol a könyvek olvasásán kívül rejtvényeket fejthetnek, rajzolhatnak, hajtogathatnak önállóan és a könyvtáros segítségével.

Az otthoni szabadidő hasznos eltöltéséhez is hozzájárulhat könyvek kölcsönzésével pl.: origamiról, gyöngyfűzésről, virágkötésről stb.

5. Rendezvények színhelye

A könyvtár támogatja a következő iskolai programokat:

- iskolai, kerületi versenyek
- iskolanap;
- népmese napja, mesemondó verseny;
- október 6-ára, illetve 23-ára való emlékezés (irodalmi, történelmi szövegek biztosítása);
- az iskolai karácsonyi műsor (szövegeket kölcsönöz a műsorhoz);
- január 22. A Magyar Kultúra Napja;
- emlékezést az 1848-49-es forradalom és szabadságharcra (szak- és szépirodalmi anyag biztosítása);
- vers- és prózamondó verseny (felkészülési anyag biztosítása, segítség a verseny lebonyolításában); versillusztráció pályázathoz versek biztosítása;
- tanulmányi kirándulások, erdei iskola. Föld napja (útikönyvek, növényekről, madarakról szóló könyvek biztosítása)
- könyvtáros munkaközösség értekezleteinek megtartása

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Elfogadás, jóváhagyás

A módosított pedagógiai programot az intézményben lévő szervezetek megismerték (a nevelőtestület – ezen belül a szakmai munkaközösségek, az Iskolaszék, az Intézményi Tanács, a DÖK).

A módosított pedagógiai programot a diákönkormányzat - a tanulókat érintő kérdésekben -, valamint az Intézményi Tanács 2020. június 18-án megismerte, a nevelőtestület 2020. június 23-án elfogadta, az Iskolaszék 2020. június 24-én tudomásul vette, az intézményvezető pedig jóváhagyta.

Érvényesség, hatályosság, módosítás

A pedagógiai program módosított változata 2020. szeptember 1-jén hatályossá válik.

Az érvényességet évente felül kell vizsgálni, és a törvények, rendeletek változása esetén a szükséges korrekciókat el kell végezni.

Kizárólag alapos indokkal változtatható, amit mindenre kiterjedő helyzetelemzésnek kell megelőznie. Javaslatot tehet a nevelőtestület bármely tagja, az Iskolaszék.

Nyilvánosságra hozatal

A jóváhagyott pedagógiai program mindenki számára nyilvános, hozzáférhető.

Az intézményben, illetve az iskola honlapján megtekinthető.

Kérésre az intézményvezetés, illetve az általa kijelölt személy felvilágosítást ad.

Budapest, 2020. augusztus 31.

Földesné Fábíán Csilla
intézményvezető